

ДОКЛАД

ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО ПРЕЗ 2022 Г. НА ПЛАНА ЗА ДЕЙСТВИЕ ЗА ПЕРИОДА 2022-2027 Г.

ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА НАЦИОНАЛНАТА СТРАТЕГИЯ ЗА ДЪЛГОСРОЧНА ГРИЖА

СЪДЪРЖАНИЕ:

I.	Въведение.....	5
II.	Анализ на постигнатите резултати от изпълнението на мерките, заложи в Плана за действие за периода 2022-2027 г. за изпълнение на Националната стратегия за дългосрочна грижа.....	7
1.	Управление на процеса	7
1.1.	<i>Междуведомствена работна група за управление и координация на процеса на деинституционализация на грижата за възрастните хора и хората с увреждания</i>	7
1.2.	<i>Постоянна експертна работна група за подпомагане разработването и координацията на изпълнението на плановете за действие за изпълнение на Националната стратегия за дългосрочна грижа.....</i>	8
2.	Изпълнение на основните групи мерки, заложи в Плана за действие за периода 2022-2027 г. за изпълнение на Националната стратегия за дългосрочна грижа.....	9
2.1.	<i>Мерки за осигуряване на подкрепа в домашна среда на лица с увреждания и възрастни хора, зависими от грижи</i>	9
2.2.	<i>Мерки за закриване на специализирани институции за лица с увреждания и създаване на качествени и достъпни социални и интегрирани здравно-социални услуги в общността. Реформиране на домовете за стари хора в съответствие със стандартите за качество на социалните услуги</i>	12
2.3.	<i>Мерки за повишаване на ефективността на системата за дългосрочна грижа</i>	17
2.4.	<i>Мерки за изграждане на необходимата инфраструктура за предоставяне на социални и интегрирани здравно-социални услуги за лица с увреждания и възрастни хора в надтрудоспособна възраст и/или в невъзможност за самообслужване</i>	23
III.	Приложение - изпълнение към 2022 г. на заложените мерки в Плана за действие за периода 2022-2027 г. за изпълнение на Националната стратегия за дългосрочна грижа (в табличен вид)	25

СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ СЪКРАЩЕНИЯ:

АЗ	Агенция по заетостта
АСП	Агенция за социално подпомагане
АКСУ	Агенция за качеството на социалните услуги
АХУ	Агенцията за хората с увреждания
БЧК	Български Червен кръст
ДАЗД	Държавна агенция за закрила на детето
ДПБ	Държавна психиатрична болница
ДСВ	Дирекция „Социално включване“
ДЦПЛУ	Дневен център за пълнолетни лица с увреждания
ДЦПЛТМУ	Дневен център за пълнолетни лица с тежки множествени увреждания
ДЦПЛРФДТС	Дневен център за пълнолетни лица с различни форми на деменция и техните семейства
ДПЛПР	Дом за пълнолетни лица с психични разстройства
ДПЛУИ	Дом за пълнолетни лица с умствена изостаналост
ДСХ	Дом за стари хора
ЕСФ	Европейски социален фонд
ЕСФ+	Европейски социален фонд+
ЕФРР	Европейски фонд за регионално развитие
ЗЛП	Закона за личната помощ
ЗСУ	Закон за социалните услуги
КН	Комитет за наблюдение
МРГ	Междуведомствената работна група
МЗ	Министерство на здравеопазването

ММС	Министерство на младежта и спорта
МС	Министерски съвет
МТСП	Министерството на труда и социалната политика
МФ	Министерство на финансите
НКСУ	Наредбата за качеството на социалните услуги
НЗОК	Национална здравноосигурителна каса
НПВУ/ПВУ	Национален план за възстановяване и устойчивост
НПО	Неправителствена организация
НРД	Национален рамков договор
НСИ	Национален статистически институт
НСОРБ	Национално сдружение на общините в Република България
НЦОЗА	Националният център по обществено здраве и анализи
ОЗД	Отдел „Закрила на детето“
ОИОХУСУ	Отдел „Индивидуални оценки на хора с увреждания и социални услуги“
ИОХУСУСЗ	Отдел „Индивидуални оценки на хора с увреждания, социални услуги и социална закрила“
ООН	Организацията на обединените нации
ОПРР	Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014-2020
ОПРЧР	Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ 2014-2020
ПЕРГ	Постоянната експертна работна група
ПРР	Програма за развитие на регионите 2021-2027
ПРЧР	Програма за развитие на човешките ресурси 2021-2027
РЗИ	Регионална здравна инспекция
УО	Управляващ орган

ЦГВХНС	Център за грижа за възрастни хора в невъзможност за самообслужване
ЦГЛПР	Център за грижа за лица с психични разстройства
ЦГЛРФД	Център за грижа за лица с различни форми на деменция
ЦГЛУИ	Център за грижа за лица с умствена изостаналост
ЦНСТПЛД	Център за настаняване от семеен тип за пълнолетни лица с деменция
ЦНСТПЛПР	Център за настаняване от семеен тип за пълнолетни лица с психични разстройства
ЦНСТСХ	Център за настаняване от семеен тип за стари хора
ЦНСТПЛУИ	Център за настаняване от семеен тип за пълнолетни лица с умствена изостаналост
ЦНСТПЛУФУ	Център за настаняване от семеен тип за пълнолетни лица с физически увреждания
ЦСРИ	Център за социална рехабилитация и интеграция

I. Въведение

Визията за националната политика за дългосрочна грижа е цялостно представена в Националната стратегия за дългосрочна грижа¹. Стратегията има за цел създаване на условия за независим и достоен живот за възрастните хора и хората с увреждания чрез подобряване на достъпа до социални услуги и повишаване на тяхното качество, разширяване на мрежата на тези услуги в страната, деинституционализация, както и насърчаване на взаимодействието между здравните и социалните услуги. В Стратегията е поставен специален фокус върху изграждане на адекватна мрежа от достъпни и качествени социални услуги в общността и в домашна среда, включително и предоставяне на почасови услуги в подкрепа на социалното включване. На оперативното ниво Стратегията се реализира чрез разработването и прилагането на средносрочни планове за действие, които включват конкретни мерки, проекти и дейности, както и отговорните за тяхното изпълнение институции, срокове, размер и източници на финансиране.

По Плана за действие за периода 2018-2021 г. за изпълнение на Националната стратегия за дългосрочна грижа² са изпълнени почти всички заложен мерки и дейности. Въз основа на него се реализира първият етап от процеса на деинституционализация на грижата за възрастните хора и хората с увреждания (част от мерките ще продължат да се изпълняват до края на 2023 г.).

През месец юли 2022 г. е приет План за действие за периода 2022-2027 г. за изпълнение на Националната стратегия за дългосрочна грижа³ (Плана), чрез който ще продължи процесът на деинституционализация на грижата за възрастните хора и хората с увреждания. Планът е в унисон с Общите европейски насоки за преход от институционална грижа към грижи в общността, както и с Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания. Обхванати са мерките през втория етап от изпълнението на процеса на деинституционализация на грижата за лицата с увреждания и възрастните хора и повишаване на ефективността на системата за дългосрочна грижа. Ключово място в Плана е отредено на предвидените за реализация мерки и дейности, насочени към: осигуряване на подкрепа в домашна среда на лица с увреждания и възрастни хора, зависими от грижа; развитие на качествени и достъпни социални и интегрирани здравно-социални услуги, закриване на 41 дома за хора с увреждания и реформиране на 82 съществуващи домове за стари хора; повишаване на ефективността на системата за дългосрочна грижа; изграждане на необходимата инфраструктура за предоставяне на услугите. В съответствие с Националната стратегия за дългосрочна грижа приоритет на Плана е развитието на адекватна мрежа от качествени и достъпни социални и интегрирани здравно-социални услуги в домашна среда и в общността. Новите услуги следва да отговарят на принципите на деинституционализация на грижата за лицата с увреждания и възрастните хора при зачитане на техните права съобразно потребностите им. Нов акцент в Плана е изпълнението на иновативни мерки за въвеждане на съвременните информационни и комуникационни технологии при предоставянето на услуги в домашна среда като телекеър и телеасистенция. Ще бъдат пилотирани и нови подходи за подкрепа за независим живот на хората с увреждания от типа „организация на споделено живеене“ и „активна грижа“. По плана се предвижда: осигуряване на качествена грижа и подкрепа в нови услуги в общността за минимум 2 700 лица с

¹ Приета с Решение на Министерския съвет (РМС) № 2 от 07.01.2014 г.

² Приет с РМС № 28 от 19.01.2018 г.

³ Приет с РМС № 509 от 21.07.2022 г.

психични разстройства, умствена изостаналост, физически увреждания, със сетивни нарушения и с деменция, които ще бъдат изведени от специализирани институции; създаване на нови услуги за резидентна и дневна грижа и подкрепа за над 8 300 лица с увреждания и възрастни хора в невъзможност за самообслужване; закриване на 41 съществуващи специализирани институции за хора с увреждания; грижа и подкрепа в домашна среда и в общността, включително и чрез патронажна грижа, дистанционни услуги и асистентска подкрепа за над 50 000 лица с увреждания и възрастни хора в невъзможност за самообслужване. В голяма част от вече съществуващите социални услуги, делегирани от държавата дейности, ще се подобри средата, включително и чрез мерки за осигуряване на енергийна ефективност. Ще се реформират всички съществуващи домове за стари хора в съответствие със стандартите за качество на резидентната грижа за възрастни хора, определени в Наредбата за качеството на социалните услуги (НКСУ)⁴ и др.

Реформата, освен от държавния бюджет, е подкрепена и чрез средства от Европейския социален фонд+ (ЕСФ+) и Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР) по Програма „Развитие на човешките ресурси“ (ПРЧР) 2021-2027 г. (632 000 000 лв.) и Програма „Развитие на регионите“ (ПРР) 2021-2027 г. (до 139 700 000 лв.). По Националния план за възстановяване и устойчивост (НПВУ) инвестициите са в размер на 753 000 000 лв. За всички създадени услуги в рамките на реформата е предвидено да се осигури устойчивост от държавния бюджет след приключване на проектното финансиране.

Процесът на деинституционализация на грижата за възрастните хора и хората с увреждания в България е и законово гарантиран чрез Закона за социалните услуги (ЗСУ). В него е предвидено всички съществуващи домове за пълнолетни лица да се закрийт до 1 януари 2035 г., а съществуващите домове за стари хора да се реформират до 1 януари 2025 г., за да отговорят на стандартите за качество, определени с НКСУ.

Настоящият доклад има за цел да отрази изпълнението на Плана за действие за периода 2022-2027 г. за изпълнение на Националната стратегия за дългосрочна грижа, както и да представи напредъка на процеса на деинституционализация на грижата за хората с увреждания и възрастните хора в България за периода 01.01 – 31.12.2022 г. Докладът обобщава постигнатите резултати в изпълнението на дейностите по заложените мерки в Плана, натрупания опит и предприетите инициативи. Също така, докладът анализира организирането и управлението на процеса по изпълнението на Плана, както и взаимодействието и координацията между участниците в него. Докладът е разделен на три части – въведение (уводна част), анализ на постигнатите резултати, както и приложение в табличен вид с информация за изпълнението през 2022 г. на заложените мерки в Плана. Мониторингът на изпълнението на Плана се осъществява от Постоянната експертна работна група (ПЕРГ) за разработването и координацията на изпълнението на плановете за действие за изпълнение на Националната стратегия за дългосрочна грижа, която е отговорна и за разработването на ежегодните доклади. Междуетатна работна група (МРГ) за управление и координация на процеса на деинституционализация на грижата за възрастните хора и хората с увреждания съгласно Плана е отговорна за утвърждаването на докладите за прегледа на изпълнението му.

През отчетния период по-голяма част от планираните за 2022 г. мерки са стартирали своето изпълнение. Продължи предоставянето на услуги в домашна среда и патронажна грижа. Продължи и процесът по създаване и приемане на необходимата нормативна рамка в сферата на социалните услуги в съответствие с изискванията на ЗСУ. През 2022 г. е приета и влезе в сила НКСУ, която е подзаконов нормативен акт към ЗСУ,

⁴ Приета с Постановление на Министерския съвет (ПМС) № 135 от 22.06.2022 г.

който има отношение и към социалните и интегрираните здравно-социални услуги за дългосрочна грижа. С НКСУ са уредени пълния обем отговорности и задачи на доставчиците на социални услуги и на контролните органи по спазването на задължителните стандарти и критерии за качеството на всички социални и интегрирани здравно-социални услуги, предоставяни в страната. С влязлата в сила от 01.01.2022 г. Наредба за стандартите за заплащане на труда на служителите, осъществяващи дейности по предоставяне на социални услуги, които се финансират от държавния бюджет⁵ се увеличиха възнагражденията на работещите в социалните услуги, като се достигнаха по-привлекателни и справедливи възнаграждения. Стартираха и мерките, свързани с реформирането на домовете за стари хора.

II. Анализ на постигнатите резултати от изпълнението на мерките, заложи в Плана за действие за периода 2022-2027 г. за изпълнение на Националната стратегия за дългосрочна грижа

1. Управление на процеса

Както е посочено в уводната част на доклада, процесът на управление, наблюдение и докладване на изпълнението на План за действие за периода 2022-2027 г. за изпълнение на Националната стратегия за дългосрочна грижа се осъществява чрез МРГ за управление и координация на процеса на деинституционализация на грижата за възрастните хора и хората с увреждания и ПЕРГ за подпомагане разработването и координацията на изпълнението на плановете за действие за изпълнение на Националната стратегия за дългосрочна грижа.

1.1. Междуведомствена работна група за управление и координация на процеса на деинституционализация на грижата за възрастните хора и хората с увреждания

Междуведомствената работна група за управление и координация на процеса на деинституционализация на грижата за възрастните хора и хората с увреждания е създадена със Заповед № Р-22/08.02.2018 г. на министър-председателя на Република България с цел по-добра координация на дейностите на ангажираните институции. МРГ се председателства от министъра на труда и социалната политика. Като членове участват министрите на здравеопазването, на регионалното развитие и благоустройството, на финансите, изпълнителният директор на Агенцията за социално подпомагане (АСП) и изпълнителният директор на Националното сдружение на общините в Република България (НСОРБ). За резервни членове са определени ресорни заместник-министри на посочените министерства, както и заместник-изпълнителни директори на АСП и на НСОРБ. Секретар на групата е ресорният заместник-министър на труда и социалната политика. Организационно-техническото обслужване на МРГ се осигурява от Министерството на труда и социалната политика (МТСП) чрез дирекция „Социално включване“ (ДСВ). Съставът на МРГ, определен със Заповед № Р-22/08.02.2018 г. е изменен със Заповеди № Р-180/06.11.2018 г., № Р-165/23.12.2019 г., № Р-125/01.09.2020 г., № Р-8/15.01.2021 г., № Р-96/15.06.2021 г., № Р-167/13.10.2021 г., № Р-15/01.02.2022 г. и № Р-185/25.08.2022 г. Със Заповед № Р-131/17.10.2019 г. е разширен обхватът на дейността на създадената към МРГ Постоянна експертна работна група за подпомагане координацията на изпълнението на Плана, като ѝ е възложена задача за разработване и координация и на последващите плановете за действие за изпълнение на Националната

⁵ Приета с ПМС № 343 от 07.12.2020 г.

стратегия за дългосрочна грижа, а не само за подпомагане координацията на изпълнението на Плана за действие за периода 2018-2021 г.

През 2022 г. МРГ за управление и координация на процеса на деинституционализация на грижата за възрастните хора и хората с увреждания е провела едно заседание (на 07.07.2022 г.), на което са разгледани и утвърдени проектът на Плана за действие за периода 2022-2027 г. за изпълнение на Националната стратегия за дългосрочна грижа и Финалния доклад за изпълнението на Плана за действие за периода 2018-2021 г. за изпълнение на Националната стратегия за дългосрочна грижа.

1.2. Постоянна експертна работна група за подпомагане разработването и координацията на изпълнението на плановете за действие за изпълнение на Националната стратегия за дългосрочна грижа

Съставът на Постоянната експертна работна група за подпомагане разработването и координацията на изпълнението на плановете за действие за изпълнение на Националната стратегия за дългосрочна грижа (ПЕРГ) е определен със Заповед № РД01-413/21.05.2018 г. на министъра на труда и социалната политика в качеството му на председател на МРГ. Съставът на ПЕРГ е актуализиран със Заповед № РД01-563/09.07.2018 г., № РД01-234/02.04.2019 г., № РД01-364/18.06.2020 г., № РД-02-7/11.01.2021 г., № РД-02-107/17.06.2021 г., № РД-02-15/02.02.2022 г. и № РД-02-135/01.09.2022 г. Въз основа на Заповед № Р-131/17.10.2019 г. на министър-председателя на Република България задачите на ПЕРГ са актуализирани със Заповед № РД01-678/28.10.2019 г. на министъра на труда и социалната политика. ПЕРГ се председателства от ресорния заместник-министър на труда и социалната политика, а членове са представители на министерствата на труда и социалната политика, на здравеопазването, на регионалното развитие и благоустройството, на финансите, на администрацията на Министерския съвет, на АСП, на Агенцията за хората с увреждания (АХУ), на НСОРБ и на неправителствени организации (НПО), които имат и определени съответни заместници. Организационно-техническото обслужване на ПЕРГ се осъществява от МТСП чрез ДСВ.

Сред задачите на ПЕРГ са да подпомага разработването на проектите на плановете за действие за изпълнение на Националната стратегия за дългосрочна грижа, да осигурява координацията между държавните институции и други организации, ангажирани с дейности от плановете за действие за изпълнение на Националната стратегия за дългосрочна грижа и да подпомага държавните институции и други ангажирани участници в процеса на деинституционализация на грижата за възрастните хора и хората с увреждания. Прегледът на изпълнението също е от компетенциите на ПЕРГ, което включва и разработване и представяне на ежегодни доклади. Постоянната група изпълнява и допълнителна функция за мониторинг на изпълнението на процеса на деинституционализация на грижата за хората с увреждания и възрастните хора и др.

През 2022 г. ПЕРГ за подпомагане разработването и координацията на изпълнението на плановете за действие за изпълнение на Националната стратегия за дългосрочна грижа е провела общо три заседания – на 22.02.2022 г. през онлайн платформата ZOOM, на което е обсъдено разработването на проекта на План за действие за периода 2022-2027 г. за изпълнение на Националната стратегия за дългосрочна грижа; на 27.05.2022 г., отново през онлайн платформата ZOOM, на което е обсъдена предложената рамка на Плана и на 30.06.2022 г., присъствено и през онлайн платформата ZOOM, на което са одобрени проекта на План за действие за периода 2022-2027 г. за изпълнение на Националната стратегия за дългосрочна грижа и проекта на Финален доклад за изпълнението на Плана за действие за периода 2018-2021 г. за изпълнение на Националната стратегия за дългосрочна грижа.

2. Изпълнение на основните групи мерки, заложи в Плана за действие за периода 2022-2027 г. за изпълнение на Националната стратегия за дългосрочна грижа

2.1. Мерки за осигуряване на подкрепа в домашна среда на лица с увреждания и възрастни хора, зависими от грижи

Приоритет в тази група мерки е предоставянето на социални услуги и интегрирани здравно-социални услуги, които да подкрепят лицата за водене на относително самостоятелен начин на живот в тяхната домашна среда, както и пилотиране на услуги, насърчаващи мобилизирането на ресурсите от общността. Основните цели на този процес са насочени предимно към осигуряване на подкрепа в домашна среда за лицата с увреждания и възрастните хора в невъзможност за самообслужване, включително и в по-отдалечени райони на страната, в които достъпът до основни услуги е по-ограничен.

От 2021 г. и към момента продължава без прекъсване предоставянето на социалната услуга Асистентска подкрепа по реда на ЗСУ с финансиране от държавния бюджет. С Решение № 50 от 3 февруари 2022 г. на МС за приемане на стандарти за делегираните от държавата дейности с натурални и стойностни показатели през 2022 г. е определен и стандарт за финансиране на социалната услуга асистентска подкрепа, като делегирана от държавата дейност. Стандартът за финансиране за 1 субсидиран потребител за периода 01.01. – 31.03.2022 г. е в размер на 3 985 лв., а за периода 01.04. – 31.12.2022 г. – 5 041 лв. Натуралният показател за социалната услуга „асистентска подкрепа“ като делегирана от държавата дейност за 2022 г. е 19 993 субсидирани потребители.

През 2022 г. услугата се развива от 264 общини с възможност за подкрепа на 20 226 потребители. Субсидираните места за асистентска подкрепа за 2022 г. са увеличени с 233 места спрямо 2021 г. По данни на АСП осигурените от държавния бюджет средства за 2022 г. за предоставяне на асистентска подкрепа са в размер на 101 984 471 лв.

Асистентската подкрепа е специализирана социална услуга, която включва подкрепа от асистент за самообслужване, движение и придвижване, промяна и поддържане на позицията на тялото, изпълнение на ежедневни и домакински дейности и комуникация. Асистентската подкрепа не се ограничава до подкрепа на лицата само в домашната им среда. Тя се предоставя и извън нея. Асистентската подкрепа по реда на ЗСУ се предоставя за лица в надтрудоспособна възраст в невъзможност за самообслужване, които нямат определена по съответния ред степен на намалена работоспособност, както и за деца с трайни увреждания и пълнолетни лица с трайни увреждания с определена чужда помощ, които не ползват асистентска подкрепа, помощ за осигуряване на асистентска подкрепа или за които не се получава помощ за грижа в домашна среда по реда на друг закон. Насочването за ползване на асистентска подкрепа, която се финансира от държавния и общинския бюджет, се извършва само от общината, която предоставя услугата. Общината организира предоставянето на асистентската подкрепа по начин, който да позволи комплексно предоставяне на различните видове социални услуги в домашна среда. Контролът на дейността на асистентите и на отчитането на предоставената асистентска подкрепа се осъществява от общината, когато услугата се финансира от държавния и общинския бюджет. Услугите в домашна среда допринасят за превенция на институционализацията.

През 2022 г. продължи да се изпълнява и процедура „Патронажна грижа +“ по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ (ОПРЧР) 2014-2020 г., чрез която се осигури възможност за предоставяне на почасови социално-здравни услуги в домашна среда на възрастни хора над 65 г. в невъзможност за самообслужване, хора с

увреждания или поставени под карантина заради COVID-19. Лицата разчитат на екипите на „Патронажна грижа +“ за доставка на храни, лекарства и продукти от първа необходимост, закупени със собствени средства, както и за съдействие за неотложни административни услуги. По процедурата се създадоха възможности за адаптиране на социалните услуги, делегирани от държавата дейности, с цел превенция от заразяване с коронавирус. Общините могат да извършват дейности, свързани с дезинфекция на сградите на услугите, тестване на персонала и потребителите, преграждане на помещения с цел отделяне на заразени потребители, допълнителни възнаграждения за служителите за извънреден труд и др. В периода на изпълнение на процедурата лицата с увреждания, възрастните хора в невъзможност за самообслужване, лицата над 54 г. и други уязвими групи, включително лица поставени под карантина във връзка с COVID-19, получили услуги по операция „Патронажна грижа +“ са 51 592. По операция „Патронажна грижа +“ – Компонент 2 подкрепа са получили 27 138 лица, а по „Патронажна грижа +“ – Компонент 3 – 1 289 лица. Изразходваният финансов ресурс за 2022 г. е в размер на 115 140 лв.

На 07.10.2022 г. Управляващият орган на ПРЧР 2021-2027 г. отвори за кандидатстване мярка BG05SFPR002-2.001 „Грижа в дома“, която е с бюджет от 175 млн. лв. и кандидати общините в Република България. Тази мярка е първата от заложените мерки в изпълнение на Плана за действие за периода 2022-2027 г. Чрез мярка „Грижа в дома“ се разширяват възможностите за предоставяне на социални и интегрирани здравно-социални услуги в домашна среда. Услугите се предоставят на нуждаещите се за период от 12 месеца и включват доставка на хранителни продукти и продукти от първа необходимост, профилактика на здравето и социално значими заболявания и съдействие, предоставяне на психологическа подкрепа. По мярката е осигурен и транспорта на служителите от и до домовете на хората в нужда, както и обучения и супервизия на служителите. Очаква се с мярка „Грижа в дома“ да бъдат обхванати около 32 000 възрастни хора и хора с увреждания, които ще получават интегрирани услуги според индивидуалните си потребности. Дейностите по операцията ще се реализират до 2025 г. По процедура BG05SFPR002-2.001 „Грижа в дома“ са одобрени за финансиране 229 проектни предложения на стойност почти 151 млн. лв.

През отчетния период продължи да се реализира и проект „Иновативни модели за грижи в общността за хора с хронични заболявания и трайни увреждания“, който се изпълнява от Български Червен кръст (БЧК) в партньорство с МТСП, Министерството на здравеопазването (МЗ) и Норвежката асоциация на местните и регионални власти, с подкрепата на Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство 2014-2021 г., Програма „Местно развитие, намаляване на бедността и подобро включване на уязвими групи“. Проектът е с продължителност до м. декември 2023 г. и с общ бюджет 3 863 333 евро, 10% от които се осигуряват като собствен принос поравно от БЧК, МТСП и МЗ. За изпълнението на проекта е подписано Споразумение за партньорство между МЗ, МТСП и БЧК, в което се посочват целите, обхвата на дейностите, правата и задълженията на страните и др. Основната цел на проекта е да се подобри достъпът на уязвимите групи от населението в отдалечени и селски райони до професионални здравни грижи и социална подкрепа чрез създаване на иновативни модели на медицински и социални услуги в общността. Целеви групи са: хора с хронични заболявания и трайни увреждания на възраст над 50 години, включително представители на ромската и други етнически общности, живеещи сами в малките и селските райони в областите Враца, Видин и Монтана. В рамките на проекта се създава иновативен модел за дистанционен мониторинг на здравословния и психосоциален статус на хора с хронични заболявания и трайни увреждания на базата на съвременните информационни и комуникационни технологии – телеасистенция/телекеър. Моделът се прилага в

областите Враца, Видин и Монтана. Системата позволява непрекъснато, автоматично и дистанционно наблюдение, включително и на спешни ситуации в реално време и промени в начина на живот, с цел управление на рисковете, свързани със самостоятелното живеене. Тя гарантира постоянен достъп до ефективна подкрепа, отговаряща на конкретните нужди на потребителите, с цел превенция на институционализацията и предотвратяване на непрекъснатото хоспитализиране поради социални причини. Проектът е фокусиран и върху разширяването на обхвата на интегрираните здравно-социални услуги в домашна среда, предоставяни от 4-те Центъра „Домашни грижи“ в област Враца, създадени по проект „Домашни грижи за независим и достоен живот“. Разширяването на обхвата се постигна чрез създаването на 3 нови Центъра „Домашни грижи“ в област Видин и област Монтана, както и чрез създаване на мобилни единици/екипи към всички Центрове „Домашни грижи“, т.е. вече функционират 7 центъра в общините Враца, Оряхово, Бяла Слатина, Криводол, Видин, Монтана и Белоградчик. Предоставени са интегрирани здравно-социални услуги на над 700 души в домашна среда в областите Враца, Видин и Монтана. Обхванати са потребители от 34 малки и отдалечени населени места на територията на трите области. Създадени са 77 работни места за медицински сестри, домашни помощници и оператори в Контролно-комуникационния център – Враца. Изразходваният финансов ресурс към 2022 г. е 3 298 110 лв.

По реда на Закона за личната помощ (ЗЛП) се предоставя лична помощ за хората с увреждания, регламентирана като механизъм за оказване на асистентска грижа. Тенденцията е за увеличаване не само на броя на ползвателите, но и на броя на асистентите, като по този начин се насърчава и заетостта. Хората с увреждания имат право да ползват лична помощ с определен брой часове, съгласно потребностите, определени в изготвена индивидуална оценка от дирекция „Социално подпомагане“ по настоящ адрес на лицето с увреждане. При установена потребност за включване в механизма лична помощ в заключението задължително се съдържа уточнение за периода, за който личната помощ следва да бъде предоставяна, както и броя часове. В резултат на това се издава направление за предоставяне на помощта. Желанието за включване в механизма лична помощ се заявява до кмета на съответната община по настоящ адрес, на когото е определена ролята на доставчик на лична помощ. Когато лицето с увреждане не е посочило асистент, доставчикът на лична помощ може да му предложи асистент. В изпълнение на ЗЛП за 2022 г. на общините/районите на общини са преведени 439 448 116 лв. по механизма лична помощ и е осигурена подкрепа на 43 534 средномесечен брой ползватели.

На УО на ПРЧР е предложена конкретна операция, която да се реализира с финансиране в рамките на ПРЧР 2021-2027 г. (надграждащ компонент към операция „Грижа в дома“). Предложението е операцията да се изпълнява от МЗ, съвместно с общини, доставчици на социални услуги и лечебни заведения. Предложените в операцията дейности са свързани с: предоставяне на почасови мобилни интегрирани здравно-социални услуги за нуждаещи се лица с увреждания и възрастни хора в невъзможност за самообслужване и патронажна грижа; пилотиране и развитие на дистанционни услуги – телекеър и телеасистенция; осигуряване на специализирано оборудване за предоставяне на дистанционните услуги; разработване на протоколи за действие и стандарти за качество при предоставяне на дистанционни услуги; разработване на модели за координация между дистанционните услуги и различни социални и интегрирани здравно-социални услуги с цел предоставяне на навременна подкрепа; провеждане на специализирани обучения на медицинските специалисти и специалистите в областта на социалните услуги, предоставящи почасови мобилни интегрирани здравно-социални услуги в домашна среда и дистанционни услуги телекеър

и телеасистенция; осигуряване на подкрепа и обучения на семейства, които полагат грижи за зависими членове на семействата; осигуряване на супервизия на служителите, предоставящи почасови мобилни интегрирани здравно-социални услуги в домашна среда и дистанционни услуги телекеър и телеасистенция и др.

2.2. Мерки за закриване на специализирани институции за лица с увреждания и създаване на качествени и достъпни социални и интегрирани здравно-социални услуги в общността. Реформиране на домовете за стари хора в съответствие със стандартите за качество на социалните услуги

В тази група мерки са включени дейности, които предвиждат до 2027 г. около 60% (или 41 специализирани институции) от съществуващите специализирани институции за хора с увреждания да бъдат закрити. Предвидено е създаване на нови социални услуги и интегрирани здравно-социални услуги в общността, в които лицата, които са настанени към момента в домовете за хора с увреждания, да продължат живота си с подходяща подкрепа, съгласно принципите за деинституционализация. Паралелно е предвидено изграждане на нови специализирани услуги, които осигуряват подкрепа за дневни занимания, застъпничество и посредничество, обучение в умения и развитие на трудови умения, с което се подпомага социалното включване в общността. Мерките и дейностите в тази група е предвидено да стартират на по-късен етап – през 2023 и 2025 г.

В съответствие с провежданата реформа в областта на социалните услуги и дългосрочната грижа се наблюдава устойчиво увеличение на социалните услуги, финансирани със средства от държавния бюджет чрез бюджетите на общините, както и на ежегодно осигуряваните от държавния бюджет средства за тяхното предоставяне.

Към м. декември 2022 г. общият брой на социалните услуги, в т.ч. за деца, финансирани от държавния бюджет е 1 679 с възможност за подкрепа на 57 298 потребители. От тях броят на социалните услуги в общността (услуги за дневна грижа, за терапия и рехабилитация, за резидентна грижа и други) за възрастни хора и хора с увреждания е 591 с 11 036 места. Асистентска подкрепа по реда на ЗСУ с финансиране от държавния бюджет се предоставя от 264 общини за 20 226 потребители, в т.ч. деца и пълнолетни лица и възрастни хора в невъзможност за самообслужване. Домовете за пълнолетни лица с увреждания и домовете за стари хора общо са 157 с 10 512 места.

С оглед устойчивост на системата от социални услуги и като израз на ангажимента на държавата за осигуряване на подкрепа на уязвимите групи, със Закона за държавния бюджет на Република България за предоставяне на социални услуги през 2022 г. са осигурени средства в размер на 533 666,5 млн. лв. От тях, средствата за социалните услуги за пълнолетните лица с увреждания и старите хора (без средствата за асистентска подкрепа) са приблизително 282 455,2 млн. лв. Както е посочено по-горе осигурените средства за асистентска подкрепа за 2022 г. са в размер на почти 102 млн. лв.

По данни на АСП през 2022 г. с финансиране от държавния бюджет в страната са функционирали:

- 247 социални услуги в общността за пълнолетни лица, предоставяни в дневни центрове и центрове за социална рехабилитация и интеграция, с 6 755 места;
- 344 социални услуги за резидентна грижа за пълнолетни лица, предоставяни в защитени жилища, центрове за настаняване от семеен тип и други, с 4 281 места;
- 75 дома за пълнолетни лица с увреждания, с 4 914 места;
- 82 дома за стари хора, с 5 598 места.

През 2022 г. са създадени нови 51 социални услуги за пълнолетни лица в общността, в т.ч. и за резидентна грижа, с 1 020 места, които се финансират от държавния

бюджет. Също така, увеличен е броят на местата на 7 социални услуги в общността, делегирани от държавата дейности, с 91 места.

Таблица 1: Създадени нови социални услуги през 2022 г.

№	Вид социална услуга	Адрес	Брой места	Дата на създаване
1.	Център за настаняване от семеен тип за пълнолетни лица с ДЕМЕНЦИЯ (ЦНСТПЛД)	гр. Първомай, ул. „Княз Борис I” № 51	14	01.12.2022 г.
2.	ЦНСТПЛД	гр. Тутракан, ул. „Трансмариска“ № 101, обл. Силистра	15	01.11.2022 г.
3.	ЦНСТПЛД	гр. Долна баня, м-ст „Циганско меше“, ет. 1, обл. София	15	01.12.2022 г.
4.	ЦНСТПЛД 1	гр. Смядово, ул. „Цар Калоян“ № 3, ет. 1, обл. Шумен	15	01.10.2022 г.
5.	ЦНСТПЛД 2	гр. Смядово, ул. „Цар Калоян“ № 3, ет. 2, обл. Шумен	15	01.10.2022 г.
6.	ЦНСТПЛД	гр. Димитровград, ул. „Шандор Петьофи“ №11А, ет. 1	15	11.08.2022 г.
7.	ЦНСТПЛД	с. Опанец, ул. „Първа“ № 4, обл. Добрич	15	01.05.2022 г.
8.	ЦНСТПЛД	с. Бегунци, ул. „Първа“ № 28, общ. Карлово	15	01.12.2022 г.
9.	Център за настаняване от семеен тип за пълнолетни лица с умствена изостаналост (ЦНСТПЛУИ) № 1	с. Самуил, общ. Самуил, обл. Разград	15	01.04.2022 г.
10.	ЦНСТПЛУИ № 2	с. Самуил, общ. Самуил, обл. Разград	15	01.06.2022 г.
11.	ЦНСТПЛУИ	гр. Асеновград, ул. „Хан Аспарух“ № 28Г, обл. Пловдив	14	01.10.2022 г.
12.	ЦНСТПЛУИ „Кокиче“	с. Вратца, общ. Кюстендил, обл. Кюстендил	15	08.10.2022 г.
13.	ЦНСТПЛУИ „Здравец“	с. Вратца, общ. Кюстендил, обл. Кюстендил	15	08.10.2022 г.
14.	ЦНСТПЛУИ „Еделвайс“	с. Вратца, общ. Кюстендил, обл. Кюстендил	15	08.10.2022 г.
15.	ЦНСТПЛУИ	с. Голяма вода, общ. Самуил, обл. Разград	15	01.12.2022 г.
16.	ЦНСТПЛУИ	с. Белица, ул. „Страхил войвода“, общ. Тутракан, обл. Силистра	15	01.11.2022 г.
17.	ЦНСТПЛУИ	с. Ножарово, общ. Самуил, обл. Разград	15	01.12.2022 г.
18.	ЦНСТПЛУИ	с. Илаков рът, ул. № 62, общ. Елена, обл. Велико Търново	15	01.12.2022 г.
19.	ЦНСТПЛУИ „Надежда“	с. Илаков рът, ул. № 62, общ. Елена, обл. Велико Търново	15	01.12.2022 г.
20.	ЦНСТПЛУИ	гр. Малко Търново, ул. „Княз Борис II“ № 52А, обл. Бургас	15	01.11.2022 г.

Класификация на информацията
Ниво 0, TLP-WHITE

21.	ЦНСТПЛУИ	с. Памукчии, ул. „Цар Симеон“ № 28, общ. Нови пазар, обл. Шумен	15	02.12.2022 г.
22.	Център за настаняване от семеен тип за пълнолетни лица с психични разстройства (ЦНСТПЛПР) № 3	гр. Алфатар, ул. „Люляк“ № 1, обл. Силистра	15	01.06.2022 г.
23.	ЦНСТПЛПР	с. Бойница, ул. „Георги Димитров“ № 6, ет. 1, общ. Бориловец, обл. Видин	15	01.06.2022 г.
24.	ЦНСТПЛПР	гр. Левски, ул. „Н. Вапцаров“ № 5, ет. 4, бл. В, обл. Плевен	15	01.09.2022 г.
25.	ЦНСТПЛПР	гр. Кула, ул. „Г. Бенковски“ № 20, обл. Видин	20	01.11.2022 г.
26.	ЦНСТПЛПР	с. Айдемир, ул. „Лазурна“ № 5Б, обл. Силистра	15	01.12.2022 г.
27.	ЦНСТПЛПР	гр. Долна баня, м-ст „Циганско меше“, ет. 2, обл. София	15	01.12.2022 г.
28.	ЦНСТПЛПР	с. Старо село, ул. „Съединение“ № 30, общ. Тутракан, обл. Силистра	15	01.11.2022 г.
29.	ЦНСТПЛПР	гр. Стара Загора, бул. „Патриарх Евтимий“ № 196, обл. Стара Загора	20	01.12.2022 г.
30.	Център за настаняване от семеен тип за пълнолетни лица с физически увреждания (ЦНСТПЛФУ)	с. Съединение, ул. „Пирин планина“ № 3А, общ. Търговище	15	18.09.2022 г.
31.	ЦНСТПЛФУ	с. Айдемир, ул. „Лазурна“ № 5В, обл. Силистра	15	01.12.2022 г.
32.	ЦНСТПЛФУ	гр. Мадан, ул. „Перелик“ №9А	15	01.10.2022 г.
33.	ЦНСТПЛФУ	гр. Панагюрище, ул. „Кръстьо Чолаков“ № 31, обл. Пазарджик	12	01.12.2022 г.
34.	Център за настаняване от семеен тип за стари хора (ЦНСТСХ)	гр. Свищов, ул. „Княз Борис I“ № 36	15	01.07.2022 г.
35.	ЦНСТСХ	гр. Балчик, в. з. „Сборно място“, ул. „Четвърта“ № 21, обл. Добрич	15	01.07.2022 г.
36.	Дневен център за пълнолетни лица с увреждания (ДЦПЛУ)	гр. Балчик, в. з. „Сборно място“, ул. „Четвърта“ № 21, обл. Добрич	30	01.07.2022 г.
37.	ДЦПЛУ (с приоритет, лица с ПР)	с. Панчарево, ул. „Риляник“ № 49, р-н Панчарево, Столична община	30	01.08.2022 г.
38.	ДЦПЛУ	гр. Кюстендил, ул. „Даскал Димитри“ № 30, обл. Кюстендил	40	08.10.2022 г.
39.	ДЦПЛУ	гр. Долна баня, м-ст „Циганско меше“, обл. София	30	01.12.2022 г.
40.	ДЦПЛУ	гр. Карлово, бул. „Освобождение“ № 4, обл. Пловдив	30	01.12.2022 г.

Класификация на информацията
Ниво 0, TLP-WHITE

41.	ДЦПЛУ (с приоритет, лица употребяващи ПАВ и/или алкохол)	гр. София, бул. „Сливница“ № 109	30	01.11.2022 г.
42.	ДЦПЛУ	гр. Тутракан, ул. „Крепостга“ № 47, обл. Силистра	30	01.11.2022 г.
43.	Дневен център за пълнолетни лица с тежки множествени увреждания (ДЦПЛУМУ)	гр. Бургас, ул. „Братя Миладинови“ № 42, вх. 4, партер	30	01.05.2022 г.
44.	ДЦПЛУМУ	гр. Русе, ул. „Н. Вапцаров“ № 20, ет. 1, обл. Русе	30	01.01.2022 г.
45.	ДЦПЛУМУ	гр. Исперих, ул. „В. Левски“ № 61, обл. Разград	30	03.11.2022 г.
46.	ДЦПЛУМУ	гр. Варна, кв. „Аспарухово“, ж. к. „Дружба“, бл. 11, вх. А, ет. 1	30	01.04.2022 г.
47.	Център за социална рехабилитация и интеграция (ЦСРИ)	гр. Първомай, ул. „Гимназиална“ № 1, обл. Пловдив	30	01.05.2022 г.
48.	ЦСРИ	гр. Мъглиж, ул. „Иван Вазов“ № 10, обл. Стара Загора	30	01.09.2022 г.
49.	ЦСРИ (с приоритет, лица с ПР)	с. Панчарево, ул. „Риляник“ № 49, р-н Панчарево, Столична община	30	01.10.2022 г.
50.	ЦСРИ	гр. Дряново, ул. „Шипка“ № 164, ет. 4 обл. Габрово	40	01.11.2022 г.
51.	Център за временно настаняване	гр. Димитровград, бул. „Г. С. Раковски“ № 107	20	02.12.2022 г.

Същевременно, закрити са 6 специализирани институции за пълнолетни лица с увреждания, с 412 места. Четири от тях са закрити в рамките на операция „Нова дългосрочна грижа за възрастните и хората с увреждания“ – ЕТАП 1 по ОПРЧР 2014-2020 г., с конкретен бенефициент АСП. Две от тях са закрити след констатирани проблеми от Европейския комитет за предотвратяване на изтезанията, нечовешкото и унижително отнасяне и наказание и Агенцията за качеството на социалните услуги (АКСУ).

Таблица 2: Закрити домове за пълнолетни лица с увреждания през 2022 г.

№	Вид социална услуга	Адрес	Брой изведени лица	Дата на закриване
1.	Дом за пълнолетни лица с умствена изостаналост (ДПЛУИ)	с. Куделин, общ. Брегово, обл. Видин	90	01.01.2022 г.
2.	ДПЛУИ	с. Преколница, общ. Кюстендил, обл. Кюстендил	39	14.01.2022 г.
3.	Дом за пълнолетни лица с психични разстройства (ДПЛПР)	с. Заберново, общ. Малко Търново, обл. Бургас	49	01.06.2022 г.
4.	ДПЛПР	с. Раздол, общ. Струмяни, обл. Благоевград	64	01.07.2022 г.
5.	ДПЛПР	с. Говежда, общ. Георги Дамяново, обл. Монтана	70	01.07.2022 г.

6.	ДПЛПР	с. Радовци, общ. Дряново, обл. Габрово	100	12.10.2022 г.
----	-------	--	-----	---------------

Постигнатите резултати се дължат до голяма степен и на изпълнението на мерките по Плана за действие за периода 2018-2021 г. за изпълнение на Националната стратегия за дългосрочна грижа. Някои от тези мерки продължиха да се реализират и през 2022 г., като окончателното им финализиране е през 2023 г.

През 2022 г. продължи изпълнението на операция „Нова дългосрочна грижа за възрастните и хората с увреждания“ – ЕТАП 1 по ОПРЧР 2014-2020 г., която е насочена към провеждането на подготвителни действия за извеждане на възрастните хора и хората с увреждания от специализираните институции и превенция на институционализацията на тези лица. Бюджетът на операцията е 4 000 000 лв. Проектът се реализира от АСП и в изпълнение на заложените мерки в Плана за действие за периода 2018-2020 г. за изпълнение на Националната стратегия за дългосрочна грижа. В рамките на проекта е разработена Методика за оценка на лица с психични разстройства и с умствена изостаналост, съдържаща специализирани критерии за оценка на състоянието им. Разработен е Формуляр за оценка на потребностите на лицата с психични разстройства и с умствена изостаналост. Разработен е Формуляр на план за подкрепа и за извеждане от специализираните институции на лицата. Също така, разработен е План за действие за изготвяне на индивидуалните оценки на потребностите и планове за подкрепа на лицата, настанени в специализираните институции, определени за закриване и в ДПБ. Създадени са 22 екипи за оценка, включващи специалисти с опит при работа с хора с умствена изостаналост и с психични разстройства. Изготвен е Анализ за състоянието на специализираните институции за хора с увреждания и за стари хора. Извършени са 967 оценки на потребностите и индивидуални планове за подкрепа на лицата, настанени в определените за закриване специализирани институции и на лицата, трайно настанени в ДПБ по социални индикации. От м. септември 2021 г. до 28.02.2023 г. са изведени общо 482 потребители от специализирани институции и трайно пребиваващи пациенти от ДПБ, които са настанени в новосъздадените социални услуги. Стартирана е процедура по извеждане на още 36 лица.

Операция „Нова дългосрочна грижа за възрастните и хората с увреждания – ЕТАП 2 – предоставяне на новите услуги“, с конкретен бенефициент 28-те общини, в които има изградена инфраструктура по Оперативна програма „Региони в растеж“ (ОПРР) 2014-2020 г. за предоставяне на социални услуги за възрастни и хора с увреждания, също продължи да се изпълнява през 2022 г. Целта на операцията е хората с увреждания и възрастните в невъзможност за самообслужване да бъдат изведени от специализираните институции, определени за закриване, като същевременно бъдат извършени и дейности за превенция на институционализацията. По операцията е предвидено в конкретните общини да се създадат 6 Дневни центъра за подкрепа на лица с различни форми на деменция и техните семейства, както и 65 Центъра за грижа за хора с увреждания и възрастни хора. Новосъздадените услуги следва да обхванат 1 215 възрастни над 65 г. и хора с увреждания, в т.ч. с психични разстройства, с умствена изостаналост и деменция. Бюджетът на операцията е 20 000 000 лв. По процедурата са сключени 23 договора за предоставяне на БФП на стойност 14 710 506,89 лв. за създаване на 57 услуги:

- 4 ДЦПЛРФДТС;
- 25 ЦГЛПР;
- 15 ЦГЛУИ;
- 5 ЦГЛРФД;
- 8 ЦГВХНС.

Към 31.12.2022 г. в резултат на изпълнението 404 лица, представители на допустимата целева група, са включени в различните дейности на договорите по Етап 2 на операцията. След приключване на действието на сключените договори по ОПРЧР посочените социални услуги ще продължат да се предоставят, като за тях ще се осигури финансиране от държавния бюджет, като делегирани от държавата дейности, след приключване на финансирането им с европейски средства.

В съответствие с разпоредбите на ЗСУ всички домове за стари хора следва да се реформират в съответствие със стандартите за качество на резидентната грижа за възрастни хора в надтрудоспособна възраст, определени в НКСУ до 1 януари 2025 г. В тази връзка през 2022 г. стартира процесът по подготовка за реформиране на действащите 82 дома за стари хора (ДСХ), които се финансират от държавния бюджет. Всяка община, на чиято територия функционира ДСХ, изготви и прие План за реформиране на дома.

2.3. Мерки за повишаване на ефективността на системата за дългосрочна грижа

В тази група мерки ключови са дейностите за подпомагане на практическото прилагане на нормативната уредба, въведена с приемането на ЗСУ и подзаконовите нормативни актове към него, както и за подобряване на функционирането на системата на социалните услуги, подобряване на взаимодействието и повишаване на професионалния капацитет на работещите в системата на социалните услуги. Заложени са и мерки в посока подобряване на координацията между социалната и здравната системи с оглед постигането на практически резултати при предоставянето на качествени и достъпни интегрирани услуги за възрастни хора и хора с увреждания. Мерките целят да се насърчи и координацията между социалната и образователната система, тъй като осигуряването на професионалисти в сектора е невъзможно без тясното сътрудничество между тях. Акцент в групата мерки е поставен върху прилагането на НКСУ и адаптирането на социалните услуги към новите стандарти за качество, разработването на Националната карта на социалните услуги и новите стандарти за финансиране на социалните услуги.

Значителна част от усилията на национално ниво и към момента са насочени към изпълнението на конкретни мерки за планиране на социалните услуги и разработването на Националната карта на социалните услуги, подобряване на качеството на всички предоставяни социални услуги, както и подобряване на условията на труд, заплащане, професионална подготовка и умения на служителите, предоставящи социални услуги. Вече цялата подзаконова нормативна уредба към ЗСУ е приета, което гарантира практическото изпълнение на предвидените в закона мерки.

Наредбата за качеството на социалните услуги, приета през м. юни 2022 г., е ключов нормативен акт за сектора на социалните услуги, който цели създаването на условия за повишаване на тяхното качество и ефективност в подкрепа на хората, които ги ползват и е от значение за индивидуализиране на подкрепата и грижата за потребителите. С наредбата се определят нови и по-прецизни стандарти за качество на социалните услуги, които са за организация и управление, за квалификация и професионално развитие на служителите и за ефективност на услугата с оглед постигнатите резултати за лицата. Съществено място в наредбата имат и стандартите за качество на интегрираните здравно-социални услуги. В наредбата е заложен срок до 12 месеца от влизането ѝ в сила, съгласно който доставчиците на социални услуги следва да приведат предоставяните от тях услуги в съответствие със стандартите за качество, определени в наредбата.

По отношение на дейността, свързана с методическата подкрепа относно прилагането на НКСУ в съответствие с нормативно определените си задължения в чл. 22, ал. 3, т. 4 от ЗСУ, АКСУ оказва такава методическа подкрепа на доставчиците на социални услуги за спазване на нормативно определените стандарти и критерии за качество на социалните услуги. Оказването на методическата подкрепа се осъществява както по време на извършваните проверки на местата, на които се предоставят социални услуги, така и при изготвянето на отговори по отправени конкретни писмени запитвания, съдържащи методически насоки или изготвени методически насоки към издадените от изпълнителния директор на АКСУ задължителни предписания.

През 2022 г. от страна на АКСУ е оказана методическа подкрепа на общо 266 доставчика на социални услуги, чрез даването на методически насоки, като след влизането в сила на Наредбата за качеството на социалните услуги, изпратените до доставчиците писма са 163, в 22 от които са дадени методически насоки към издадени задължителни предписания.

Оказаната методическа подкрепа и дадените в тази връзка методически насоки най-често се отнася до:

- необходимостта от разработване на Системи за управление на качеството и Програми за развитие на качеството на социалните услуги;
- привеждане на документацията, свързана с предоставянето на социалните услуги в съответствие с изискванията на ЗСУ и подзаконовата нормативна уредба, като индивидуални планове за подкрепа, индивидуални оценки на потребностите, договори за предоставяне на социални услуги и др.;
- реда и начина на извършване на контрол и мониторинг от доставчиците на социални услуги;
- начина на прилагане на стандартите за качество на социалните услуги по чл. 15 от ЗСУ, които следва да се предоставят в съществуващите до влизането в сила на ЗСУ места за предоставяне на социални услуги до приемането на Националната карта на социалните услуги;
- начина на определяне на таксите за ползването на социални услуги до приемането на тарифата по чл. 46, ал. 2 от ЗСУ;
- възможни начини както за организиране на предоставянето на социални услуги, така и за управлението на социални услуги.

Съществен компонент на мерките за повишаване на ефективността на системата за дългосрочна грижа е планирането на социалните услуги, финансирани изцяло или частично от държавния бюджет на областно и общинско ниво чрез разработването на Националната карта на социалните услуги. В съответствие с разпоредбите на ЗСУ, процесът на планиране започна веднага след публикуването на 03.10.2022 г. на уебстраницата на Националния статистически институт (НСИ) на официалните данни от преброяването на населението и жилищния фонд през 2021 г., като алгоритъмът на планиране отчете и публикуваните през м. декември 2022 г. данни за здравния статус на населението. Планирането на социалните услуги в страната е в ход и се очаква да приключи в края на 2023 г. с приемането на Националната карта на социалните услуги от МС. Националната карта на социалните услуги включва и създаването на социални услуги, необходими за закриването на домовете за хората с увреждания, което е сред основните мерки, заложи в Плана и което съгласно ЗСУ трябва да приключи до 01.01.2035 г. Създаването на новите услуги се извършва съобразно планирането на областно и общинско ниво. Предвидените за създаване нови социални услуги, които се финансират от държавния бюджет ще включат и съответните разчети относно количеството и качеството на необходимата работна сила за тях. Заложените в

Националната карта социални и интегрирани здравно-социални услуги за хора с потребност от постоянна медицинска грижа ще се финансират от държавния бюджет, с което ще се гарантира тяхната устойчивост. Важно е да се отбележи нормативно заложената разпоредба в Наредбата за планирането на социалните услуги⁶, че максималният брой на потребителите на всички социални услуги, за които се осигурява изцяло или частично финансиране от държавния бюджет, определен в първата Национална карта на социалните услуги, не може да бъде по-малък от достигнатия брой потребители на тези социални услуги, делегирани от държавата дейности, към 31 декември на годината, предхождаща годината на приемането на картата. С това изискване се задават на законово ниво гаранции за недопускане на произволно и необосновано съкращаване на обема на предоставяните в общността социални услуги. След първоначалното ѝ разработване и утвърждаване, Националната карта на социалните услуги ще бъде актуализирана при всяко преброяване на населението и при възникване на предвидените в ЗСУ условия, които са свързани с промяна на средата. В оперативен порядък предстоящото годишно планиране на национално ниво на социалните услуги, включени в Националната карта на социалните услуги, ще се осъществява чрез годишно планиране на общинско ниво и годишно планиране за цялата страна. След публикуването на първите демографски данни от преброяването на 03.10.2022 г., АСП и териториалните ѝ структури, и областните и общинските администрации стартираха процеса на планиране на социалните услуги по новия ред. От страна на АСП са изготвени и утвърдени препоръчителна структура на Анализ на потребностите от социални услуги и на препоръчителна структура на Предложение за планиране на социалните услуги на общинско и областно ниво, които се финансират изцяло или частично от държавния бюджет. АСП е в процес на обобщаване на получените от общините анализи и предложения, въз основа на които следва да разработи проекта на Националната карта на социалните услуги.

Създаването на нови стандарти за финансиране на социалните услуги по реда на чл. 45 от ЗСУ кореспондира с разработването на Националната карта на социалните услуги. Съгласно ЗСУ Националната карта на социалните услуги следва да бъде приета от МС в срок до 12 месеца от публикуване на резултатите от преброяването на населението и жилищния фонд през 2021 г., тоест не по-късно от последното тримесечие на 2023 г., тъй като, както е посочено по-горе, на 03.10.2022 г. на електронната страница на НСИ бяха публикувани първите окончателни данни за населението. Изпълнението на дейността ще бъде осъществено през 2023 г., предвид обвързаността му с приемането на Националната карта на социалните услуги.

По отношение на дейностите за осигуряване на обучения, професионална квалификация и супервизия по третата група мерки в рамките на проект BG05M9OP001-3.021-0001 „За по-добро качество и ефективност на социалните услуги в България“ се проведе редица обучения на служители на АКСУ и на доставчици на социални услуги във връзка с новото законодателство в областта на социалните услуги. Проектът се изпълнява по процедура чрез директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Гарантиране на качеството и ефективността на социалните услуги“ по ОПРЧР 2014-2020 г., с конкретен бенефициент МТСП.

Първата група обучения бяха за подкрепа за осъществяване на функциите на АКСУ по контрол и мониторинг на социалните услуги. Реализираха се встъпителни и надграждащи обучения на всички служители на АКСУ, които бяха съобразени с новото законодателство в областта на социалните услуги и по-конкретно с тази уредба, която пряко касае функциите и ангажиментите на Агенцията, свързани с: мониторинг и

⁶ Приета с ПМС № 133 от 06.04.2021 г.

контрол на системата; стандартите за качеството на социалните и интегрираните услуги, определени в НКСУ; изисквания към дейността на доставчиците на социалните услуги, общините, териториалните структури на АСП и др.; разходването на публични средства при предоставянето на социалните услуги; правата на потребителите; прилагания режим на лицензиране на доставчиците на социални услуги и др.

От 13.10.2022 г. стартира втора група специализирани обучения, свързани с прилагане на стандартите за качеството на социалните услуги, предназначени за служители на доставчиците на социални услуги, в т.ч. общини, на територията на цялата страна. Обученията са организирани от МТСП в партньорство с НСОРБ, в рамките на същия проект. Основната цел на обученията е да запознае доставчиците на социални услуги с въведените в нормативната уредба нови стандарти за качество на социалните услуги и с критериите за тяхното изпълнение. Акцент са и ангажиментите на доставчиците на социални услуги за осъществяване на мониторинг и контрол на предоставяните от тях услуги. Обученията допринесоха за укрепване и подобряване на капацитета на професионалисти от системата на социалните услуги. Формата на обучителните събития беше присъствена, двудневна, като лектори бяха експерти от Агенцията за качеството на социалните услуги. В резултат на проведените обучителни семинари са обхванати повече от 1 800 професионалисти от системата на социалните услуги. В рамките на 5 месеца в периода между м. октомври 2022 г. и м. февруари 2023 г. са проведени обучения във всяка от 28-те области на България. Проведените обучения са предпоставка и способстват за развитие и постигане на качество на предоставяните социални услуги, включително в домовете за хора с увреждания. Като предизвикателство за доставчиците на социални услуги, свързано с прилагането на новите стандарти е отчетена съвместната работа и взаимодействието с други социални услуги съгласно ЗСУ – например със социални услуги за застъпничество и посредничество, информиране и консултиране, обучение за придобиване на умения, подкрепа за придобиване на трудови умения, общностна работа. Тези форми на взаимодействие между социалните услуги са съдържателно обхванати в обученията, като е предоставена възможност и за разясняване на формалните и процедурни аспекти на съвместната работа между услугите.

През 2022 г. АСП продължи да изпълнява проект BG05M9OP001-3.006-0001 „Повишаване на капацитета на служителите в сферата на закрилата на детето, социалните услуги и социалното подпомагане“ по ОП РЧР 2014-2020 г. Проектът е с продължителност до 30.09.2023 г. и е с бюджет 28 млн. лв. През разглеждания период в рамките на проекта са проведени обучения на служители от екипи на действащи социални услуги, които са повишили своята квалификация по отношение на изграждане на междусекторни координационни връзки. Обучени са 1 501 служители от екипи на действащи социални услуги. Още 54 служители от екипи на действащи социални услуги ще бъдат обучени през 2023 г. Осигурена е и специализирана подкрепа за служителите от отделите ЗД, ОИОХУСУ и ИОХУСУСЗ от териториалните структури на АСП, чрез провеждане на индивидуална и групова супервизия. За периода 2019 г. – 2022 г. в изпълнение на дейността са проведени 6 539 часа индивидуална супервизия, в която са обхванати 6 539 лица и 1 800 часа групова супервизия, в която са обхванати 4 825 лица. Конкретно през 2022 г. са проведени 737 часа индивидуална супервизия, в която са обхванати 737 лица и 37,5 часа групова супервизия – обхванати са 85 лица. По дейност „Осигуряване на супервизии и консултации за екипи от действащи социални услуги“, изпълнявана в рамките на проекта през 2022 г. са проведени 12 643 часа и 50 минути индивидуална супервизия и 2 807 часа и 50 минути групова супервизия, обхванати са 11 818 лица.

По отношение на изпълнението на дейностите по мярката за предоставяне на здравни грижи за нуждаещи се лица с увреждания и възрастни хора в невъзможност за самообслужване от страна на МЗ е представена следната информация:

По дейността, свързана с въвеждане на стимули за общопрактикуващите лекари за обслужване на населени места в отдалечени и труднодостъпни райони са създадени благоприятни условия за обучение по медицинската специалност Обща медицина. МЗ приоритетно утвърждава места за специализанти по Обща медицина, финансирани от държавата, като през отчетния период са утвърдени 65 места. С НРД е утвърдена Методика за определяне на месечното заплащане за работа в населени места с неблагоприятни условия на изпълнители на първична извънболнична медицинска помощ. Средства за изплащане на месечните възнаграждения на общопрактикуващите лекари са осигурени от НЗОК. Във връзка с епидемичната обстановка по повод на Ковид 19 и за преодоляване на последиците беше приета допълнително Методика за заплащане на изпълнителите на медицинска помощ за работа при неблагоприятни условия.

С оглед разширяване обхвата на профилактиката на социално значимите заболявания в рамките на пакета за профилактичните прегледи, заплащани от НЗОК са включени допълнителни клинично-лабораторни и лабораторни изследвания. При лицата от 20 до 65 г. е включено изследване на кръвна картина, АСАТ, АЛАТ, креатинин и урина, веднъж на 5 години, с което се цели ранно установяване на евентуални заболявания на черния дроб и отделителната система, които в много случаи може да протичат безсимптомно и поради това да бъдат диагностицирани едва в напреднал стадий на заболяването. Въведено е и профилактично ехографско изследване на млечните жлези при жени на възраст 30-50 г., което позволява да се установят във възможно най-ранен стадий евентуални злокачествени заболявания на гърдата, когато и възможностите за лечението им са най-благоприятни. При лица с рискови фактори за развитие на злокачествено новообразувание на ректосигмоидалната област е включено изследване на фекален калпротектин, веднъж на 2 години. За бременните жени са включени два допълнителни ехографски прегледа по време на бременността; изследване за хепатит С в изпълнение на Национална програма за превенция и контрол на вирусни хепатити в Република България за периода 2021-2025 г., както и ехография за фетална морфология във връзка с провеждане на биохимичен скрининг, който е от значение за ранно откриване на определени вродени заболявания с тежка прогноза при децата.

Във връзка с развитие и укрепване на капацитета на системата за дългосрочни грижи са разкрити две нови структури за осъществяване на продължително лечение по хирургични и ортопедични заболявания и за палиативни грижи. Разкрита е също и една нова специализирана болница за продължително лечение и рехабилитация в гр. София.

По отношение на дейността за повишаване на капацитета на медицински и немедицински специалисти за предоставяне на здравни и интегрирани здравно-социални услуги със заповед на министъра на здравеопазването е възложено извършването на оценка на потребностите на населението (общо и хоспитализирани в психиатрични стационари) от психично-здравни услуги и тяхното предоставяне на териториално ниво и изготвяне на анализ на броя на възрастните и децата, нуждаещи се от специализирани социални услуги. По този начин ще се определи броят и териториалното разпределение на услугите по общини, както и броят на специалистите, които да бъдат ангажирани. На базата на тази оценка ще се планират предстоящите мерки за повишаване на капацитета на медицински и немедицински специалисти, ще се планират обучителни и рехабилитационни програми в помощ на социалните работници, обслужващи лица с различни видове психични разстройства в напреднала възраст, както и ще се разработи ръководство за превенция и ранна диагноза на деменция с интердисциплинарно участие на различни специалисти.

Също така, в изпълнение на заповед на министъра на здравеопазването е изготвен проект на Национална стратегия за гериатрична грижа и остаряване в добро здраве и План за действие към нея, които са в процес на оперативна подготовка.

Част от дейностите по мярката за анализиране и пилотиране на добри практики и модели за работа с лица с увреждания и възрастни хора ще се изпълняват на по-късен етап през 2023-2024 г. АКСУ има нормативно определен ангажимент в ЗСУ за разработване на критерии за анализ на добри практики за високо качество и ефективност на социалните услуги и предложение за утвърждаването им на национално ниво, както и за извършване на подбор на такива практики. Съгласно НКСУ изпълнителният директор на АКСУ утвърждава критерии за анализ на добри практики за високо качество и ефективност на социалните услуги, въз основа на които агенцията извършва подбор на добрите практики. В края на 2022 г. в рамките на проект BG05M9OP001-3.021-0001 „За по-добро качество и ефективност на социалните услуги в България“, финансиран по ОПРЧР 2014-2020 г. е изготвен проект на Критерии за анализ на добри практики за високо качество и ефективност на социалните услуги. Проектът на критерии е разработен от неформална работна група, включваща представители на АКСУ, АСП, ДАЗД, НСОБ, НПО и лицензирани доставчици на социални услуги. В процеса по разработването им работната група се е обединила около позицията критериите да бъдат кратки, ясни и разбираеми, като при необходимост да могат да бъдат актуализирани. Целта им е да се откриват, популяризират и мултиплицират добрите практики в сферата на социалните услуги. Критериите следва да отчитат бъдещия потенциал за развитие на дадена практика и възможностите за разпространението ѝ в по-широк мащаб. Дейността ще бъде финализирана през 2023 г.

Във връзка с изпълнението на мярката, свързана с повишаване на капацитета на общините, структурите на АСП и частните доставчици за прилагане на политиката в областта на социалните услуги на 12.10.2022 г. от УО на ПРЧР 2021-2027 г. беше обявена операция „Укрепване на общинския капацитет“ с бюджет от 25 млн. лв. и кандидати общините в Република България. Процедурата цели реформиране на системата на социалните услуги за интегрирана подкрепа в общините. Сключени са 171 договора на стойност почти 20 млн. лв. По процедурата са предвидени дейности за подобряване на капацитета на общините за планиране и създаване на социални услуги и за прилагане на стандартите и критериите за качество на социалните и интегрираните здравно-социални услуги, за дигитализация и цифровизация на работните процеси в системата на социалните услуги, за стимулиране на междуобщинското сътрудничество и разширяването на параметрите на междуобщинското взаимодействие, включително с реализиране на междусекторни партньорства за интегрирано предоставяне на услуги. Предвидени са и дейности за популяризиране на ЗСУ и възможностите, които законът дава в подкрепата на хората с увреждания, и за осигуряването на дългосрочна грижа чрез организиране на семинари и обучения, конференции и дискуссионни срещи, публикуване на ръководства и насоки по прилагането на съдържанието и нормативната рамка на ЗСУ и останалите подзаконови нормативни актове. Целта е обхващане на всички представители на системата и подобряване на системните връзки и отношения, диалога между институции и доставчици и взаимодействието в подкрепа на хората с увреждания.

В допълнение, през 2022 г. на УО на ПРЧР 2021-2027 г. са предложени две нови процедури за укрепване на капацитета на АСП и на АКСУ. Процедурата за укрепване на капацитета на АСП е одобрена на заседание на КН на ПРЧР 2021-2027 г. през м. април 2023 г. и е планирана за обявяване. Операцията цели да модернизира дейността на АСП като администрация, изпълняваща държавната политика по социално подпомагане и социална закрила, да повиши качеството на предлаганите услуги чрез тяхното гъвкаво използване и осигуряване на лесен достъп до тях, включително чрез модернизация и

дигитализация на услугите, да повиши капацитета на служителите, за да се подобри ефективността от предоставяната подкрепа и услуги и др.

2.4. Мерки за изграждане на необходимата инфраструктура за предоставяне на социални и интегрирани здравно-социални услуги за лица с увреждания и възрастни хора в надтрудоспособна възраст и/или в невъзможност за самообслужване

В тази група мерки се предвижда реформиране на ДСХ в съответствие със стандартите за качество на резидентната грижа за възрастни хора, както и по-мощни строителни и ремонтни дейности по мерките, свързани със създаването на нови социални и интегрирани здравно-социални услуги. Предвиждат се и дейности за повишаване на енергийната ефективност на социалната инфраструктура за предоставяне на социални услуги, делегирани от държавата дейности, включваща подобряване на средата в съществуващи услуги и реформиране на съществуващи услуги и въвеждане на дигитализация на услугите, включително телеасистенция/телекеър, различни форми на електронни инструменти и ресурси. Ще бъде подкрепено внедряването на информационните и комуникационни технологии в сферата на социалните услуги, включително чрез приспособяване на специализираната среда и осигуряване на необходимото оборудване.

Изпълнението на мерките и дейностите по тази група е подкрепено от Проект ПЗ9 – Модернизиране на дългосрочната грижа по НПВУ и от ПРР 2021-2027 г. Проект ПЗ9 – Модернизиране на дългосрочната грижа цели да подкрепи продължаването на реформата на системата на социалните услуги, в т.ч. за дългосрочна грижа, чрез финансиране на изграждането и оборудването на нови социални и интегрирани здравно-социални услуги за резидентна грижа и специализирани социални услуги за лица с увреждания и на реформирането на съществуващите домове за стари хора. От друга страна чрез финансиране на дейности за енергийна ефективност, саниране и обновяване на оборудване и обзавеждане в съществуващи социални услуги в общността, делегирани от държавата дейности, както и изпълнение на противоепидемични мерки се цели повишаване на качеството на предоставяните социални услуги на потребителите. Условно проектът е обособен в два компонента – Компонент 1 „Продължаваща подкрепа за деинституционализация на грижата за възрастните хора и хората с увреждания“ и Компонент 2 „Повишаване на енергийната ефективност на социалната инфраструктура за предоставяне на социални услуги, делегирана от държавата дейност“. В рамките на Компонент 1 ще се реализират 2 подкомпонента:

- Подкомпонент 1.1 – Изграждане и оборудване на нови социални и интегрирани здравно-социални услуги за резидентна грижа и специализирани социални услуги за лица с увреждания;

- Подкомпонент 1.2 – Извършване на строителни дейности и доставка на оборудване и обзавеждане с оглед реформиране на съществуващите домове за стари хора.

Бюджетът на проекта е 753 млн. лв., срокът на реализация до 30.06.2026 г.

По ПРР 2021-2027 г. се планира да се финансират строителни дейности, оборудване и обзавеждане за изграждането на нови услуги за резидентна грижа за лица в надтрудоспособна възраст без увреждания; интегрирани здравно-социални услуги за резидентна грижа за възрастни хора в невъзможност за самообслужване и за пълнолетни лица с трайни увреждания с потребност от постоянни медицински грижи; инфраструктура за създаване на друг тип услуги (за осигуряване на подслон за лица в кризисна ситуация, лица, пострадали от домашно насилие и лица - жертви на трафик, за бездомни лица).

По отношение на мярката, свързана с реформирането на домовете за стари хора в съответствие със стандартите за качество на резидентната грижа за възрастни хора през 2022 г. в съответствие със заложените мерки са осъществени следните дейности:

От страна на МТСП са разработени Функционални изисквания по отношение на материално-техническата база на услугата резидентна грижа за възрастни хора в надтрудоспособна възраст с оглед реформирането на ДСХ, които са обсъдени и одобрени (на 24.10.2022 г.) от ПЕРГ за разработване и координация на изпълнението на плановете за действие за изпълнение на Националната стратегия за дългосрочна грижа. По аналогичен начин се разработват и функционални изисквания за новите услуги, които ще се създават по подкомпонент 1.1. на Проект ПЗ9 – Модернизиране на дългосрочната грижа.

На 09.12.2022 г. е отворен за кандидатстване подкомпонент 1.2 (Процедура BG-RRP-11.010 – Извършване на строителни дейности и доставка на оборудване и обзавеждане с оглед реформиране на съществуващите ДСХ) на Проект ПЗ9, като условията за кандидатстване са предварително съгласувани с общините-бенефициенти и НСОРБ. Предвидените средства са в размер на 189,8 млн. лв. Минимален размер на проектно предложение е 50 000 лв. Крайният срок за кандидатстване е 24.04.2023 г.

На 14.12.2022 г. е проведен уебинар през платформата ZOOM, на който са дадени подробни указания как да се кандидатства по процедурата, разяснени са функционалните изисквания към специализираната среда на услугата и е отговорено на всички зададени от участниците въпроси. В последствие са проведени допълнителни индивидуални консултации (присъствено или онлайн през ZOOM) с повече от 25 общини основно по отношение на функционалните изисквания към специализираната среда на услугата.

По мярката, свързана с повишаване на енергийната ефективност на социалната инфраструктура за предоставяне на социални услуги, делегирана от държавата дейност, е планирано в началото на 2023 г. да се отвори за кандидатстване Подкомпонент 2 (BG-RRP-11.011 – Повишаване на енергийната ефективност на социалната инфраструктура за предоставяне на социални услуги, делегирана от държавата дейност) на Проект ПЗ9. Условията за кандидатстване също са предварително съгласувани с общините-бенефициенти и НСОРБ. По него няма краен срок за кандидатстване. Проектни предложения ще се приемат до изчерпване на финансовия ресурс по процедурата. Минималният размер на проектно предложение е 20 000 лв.

По отношение на мерките, свързани с изграждането и оборудването на нови социални услуги за резидентна грижа и на нови подкрепящи специализирани социални услуги за пълнолетни лица с увреждания е планирано кандидатстването и по подкомпонент 1.1. на Проект ПЗ9 да стартира през 2023 г. В момента се работи по Условията за кандидатстване по компонента.

По тази група мерки през 2022 г. не са стартирали мерките, свързани със създаване на нови услуги за резидентна грижа за възрастни хора, изграждане и оборудване на нови интегрирани здравно-социални услуги за резидентна грижа за пълнолетни лица и създаване на нови услуги за спешно настаняване и осигуряване на подслон в кризисна ситуация, които е планирано да се осъществят с финансовата подкрепа по ПРР 2021-2027 г. Причината за това е, че Решението на Европейската комисия за одобряване на ПРР за периода 2021-2027 г. е от м. декември 2022 г. Също така, създаването на новите социални и интегрирани здравно-социални услуги е обвързано и с планирането на национално ниво и приемането от МС на Националната карта на социалните услуги.

III. Приложение - изпълнение към 2022 г. на заложените мерки в Плана за действие за периода 2022-2027 г. за изпълнение на Националната стратегия за дългосрочна грижа (в табличен вид)

Дейност	Отговорни институции и организации	Участващи организации и структури	Финансиране	Срок за реализация	Напредък/Резултати
I. МЕРКИ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА ПОДКРЕПА В ДОМАШНА СРЕДА И В ОБЩНОСТТА НА ЛИЦА С УВРЕЖДЕНИЯ И ВЪЗРАСТНИ ХОРА, ЗАВИСИМИ ОТ ГРИЖА					
Мярка 1. Предоставяне на социални услуги в домашна среда					
1. Предоставяне на асистентска подкрепа	Общини, райони на общини, частни доставчици на социални услуги	МТСП, МФ, АСП	Държавен бюджет – от 2022 г.	2022-2027 г.	<p>Дейността се изпълнява. По данни на АСП към 31.12.2022 г.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - социалната услуга Асистентска подкрепа се предоставя в 264 общини; - броят на субсидираните потребители е нараснал на 20 226, а заетостта е 16 545 потребители; - в 20 общини капацитетът на социалната услуга Асистентска подкрепа е увеличен с 546 субсидирани потребители. <p>Осигурените от държавния бюджет средства за 2022 г. са в размер на 101 984 471 лв.</p> <p>Към 31.12.2022 г. броят на ползвателите на механизма за лична помощ по реда на ЗЛП е 46 561 лица, а броят на назначените асистенти – 48 954 лица.</p>

Дейност	Отговорни институции и организации	Участващи организации и структури	Финансиране	Срок за реализация	Напредък/Резултати
					Предоставените от държавния бюджет средства са в размер на 439 448 116 лв.
Мярка 2: Предоставяне на интегрирани здравно-социални услуги в домашна среда за нуждаещи се лица с увреждания и възрастни хора в невъзможност за самообслужване					
1. Предоставяне на почасови мобилни интегрирани здравно-социални услуги за нуждаещи се лица с увреждания и възрастни хора в невъзможност за самообслужване и патронажна грижа.	Общини, райони на общини, доставчици на социални услуги, лечебни заведения	МТСП, МЗ, АСП, РЗИ	- ПРЧР; - Други програми с международно финансиране; - Устойчивост – от държавния бюджет.	2022-2027 г.	Дейността се изпълнява. Изпълнението на операцията „Патронажна грижа +“ осигури подкрепа чрез предоставяне на патронажни грижи за възрастни хора и лица с увреждания чрез услуги в домашна среда, както и подкрепа за адаптиране на социалните услуги, делегирани от държавата дейности, в отговор на безпрецедентните предизвикателства, свързани с разпространението на COVID-19. - Лица с увреждания, възрастни хора в невъзможност от самообслужване, лица над 54 г., други уязвими групи, вкл. лица поставени под карантина във връзка с COVID-19, получили услуги по операция „Патронажна грижа +“ – 51 592; - подкрепени лица по операция „Патронажна грижа +“ – Компонент 2 – 27 138;

Дейност	Отговорни институции и организации	Участващи организации и структури	Финансиране	Срок за реализация	Напредък/Резултати
					<p>- подкрепени лица по операция „Патронажна грижа +“ – Компонент 3 – 1 289. Изразходваният финансов ресурс за 2022 г. е в размер на 115 140 лв.</p> <p>По процедура BG05SFPR002-2.001 „Грижа в дома“ по ПРЧР 2021-2027 г., която е с бюджет от 175 млн. лв. и кандидати общините в Република България са одобрени за финансиране 229 проектни предложения на стойност почти 151 млн. лв.</p>
<p>2. Пилотиране и развитие на дистанционни услуги – телекеър и телеасистенция. Осигуряване на специализирано оборудване за предоставяне на дистанционните услуги. Разработване на протоколи за действие и стандарти за качество при предоставяне на дистанционни услуги. Разработване на модели за координация между дистанционните услуги и различни социални и интегрирани здравно-социални</p>	<p>Общини, райони на общини, доставчици на социални услуги, лечебни заведения</p>	<p>МТСП, МЗ, АСП, РЗИ</p>	<p>- ПРЧР, - Други програми с международно финансиране - Устойчивост – от държавния бюджет</p>	<p>2022-2027 г.</p>	<p>Дейността се изпълнява. През 2022 г. дейността се изпълнява по проект „Иновативни модели за грижи в общността за хора с хронични заболявания и трайни увреждания“.</p> <p>- Функциониращи 7 Центъра „Домашни грижи“ в общините Враца, Оряхово, Бяла Слатина, Криводол, Видин, Монтана и Белоградчик;</p> <p>- Предоставени интегрирани здравно-социални услуги на над 700 лица в домашна среда в</p>

Дейност	Отговорни институции и организации	Участващи организации и структури	Финансиране	Срок за реализация	Напредък/Резултати
услуги с цел предоставяне на навременна подкрепа.					<p>областите Враца, Видин и Монтана;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Обхванати потребители от 34 малки и отдалечени населени места на територията на трите области; - Създадени 77 работни места за медицински сестри, домашни помощници и оператори в Контролно-комуникационен център – Враца; - Стартирана иновативна услуга – телеасистенция/телекеър и създаден за целта Контролно-комуникационен център в гр. Враца; - Обхванати потребители от услугите телеасистенция и телекеър – 600 лица в областите Враца, Видин и Монтана; - Изразходваните средства към края на 2022 г. са 3 298 110 лв. <p>Целта е мултиплициране на модела на национално ниво, включително чрез апробирането му с финансиране по ПРЧР.</p>
3. Провеждане на специализирани обучения на медицинските специалисти и специалистите в областта на	Общини, райони на общини, доставчици на	МТСП, МЗ, АСП, РЗИ	- ПРЧР, - Други програми с международно финансиране	2022-2027 г.	В изпълнение на мярка 2, дейности 2, 3 и 4 все още няма одобрена операция по ПРЧР.

Дейност	Отговорни институции и организации	Участващи организации и структури	Финансиране	Срок за реализация	Напредък/Резултати
<p>социалните услуги, предоставящи почасови мобилни интегрирани здравно-социални услуги в домашна среда и дистанционни услуги телекеър и телеасистенция. Обученията следва да осигуряват и познания, свързани с разбиране на динамиката във възрастта, знания за здравословното, когнитивното и психичното състояние на подкрепеното лице, както и умения за подкрепа при специфични състояния (напр. повече от едно хронични заболявания, деменция, психично страдание, интелектуални затруднения, остеопороза, кризисни ситуации, др.) и при намаляваща автономност.</p>	<p>социални услуги, лечебни заведения</p>		<p>- Устойчивост – от държавния бюджет</p>		<p>През 2022 г. на УО на ПРЧР е предложена конкретна операция, която да се реализира с финансиране в рамките на ПРЧР 2021-2027 г. (надграждащ компонент към операция „Грижа в дома“). Предложението е операцията да се изпълнява от МЗ, съвместно с общини, доставчици на социални услуги и лечебни заведения.</p>
<p>4. Осигуряване на подкрепа и обучения на семейства, които полагат грижи за зависими членове на семействата. Подпомагане на способностите за оказване на грижа в семейна среда чрез консултиране за</p>	<p>Общини, райони на общини, доставчици на социални услуги,</p>	<p>МТСП, МЗ, АСП, РЗИ</p>	<p>- ПРЧР, - Други програми с международно финансиране - Устойчивост – от държавния бюджет</p>	<p>2022-2027 г.</p>	<p>В изпълнение на мярка 2, дейности 2, 3 и 4 все още няма одобрена операция по ПРЧР.</p>

Дейност	Отговорни институции и организации	Участващи организации и структури	Финансиране	Срок за реализация	Напредък/Резултати
възможностите за подкрепа, информирани за права и възможности и развитие на капацитет в оказването на грижа. Разработване на подходящи програми и модули за обучение на лицата, полагащи грижи за зависими членове на семейството, както и консултиране и насочване към заетост, т.е. подобряване на достъпа.	лечебни заведения				
5. Осигуряване на супервизия на служителите, предоставящи почасови мобилни интегрирани здравно-социални услуги в домашна среда и дистанционни услуги телекеър и телеасистенция.	Общини, райони на общини, доставчици на социални услуги, лечебни заведения	МТСП, МЗ, АСП, РЗИ	- ПРЧР, - Други програми с международно финансиране - Устойчивост – от държавния бюджет	2022-2027 г.	Дейността е стартирала. На 07.10.2022 г. УО на ПРЧР отвори за кандидатстване процедура BG05SFPR002-2.001 „Грижа в дома“ с кандидати общините в Република България. Сключени са 229 договора на стойност почти 151 млн. лв. Осигуряването на супервизия на служителите, предоставящи дистанционни услуги телекеър и телеасистенция следва да се осъществява в рамките на предложената операция по дейности 2, 3 и 4 от мярка 2.
II. МЕРКИ ЗА ЗАКРИВАНЕ НА СПЕЦИАЛИЗИРАНИ ИНСТИТУЦИИ ЗА ЛИЦА С УВРЕЖДАНЯ И СЪЗДАВАНЕ НА КАЧЕСТВЕНИ И ДОСТЪПНИ СОЦИАЛНИ И ИНТЕГРИРАНИ ЗДРАВНО-СОЦИАЛНИ УСЛУГИ В ОБЩНОСТТА.					

Дейност	Отговорни институции и организации	Участващи организации и структури	Финансиране	Срок за реализация	Напредък/Резултати
РЕФОРМИРАНЕ НА ДОМОВЕТЕ ЗА СТАРИ ХОРА В СЪОТВЕТСТВИЕ СЪС СТАНДАРТИТЕ ЗА КАЧЕСТВО НА СОЦИАЛНИТЕ УСЛУГИ					
Мярка 1: Предоставяне на социални и интегрирани здравно-социални услуги за резидентна грижа и подкрепящи специализирани социални услуги за лица с увреждания и възрастни хора, включително от общността					
1. Създаване и предоставяне на социални и интегрирани здравно-социални услуги за резидентна грижа в новоизградена инфраструктура.	МТСП, МЗ, МФ, АСП, общини, частни доставчици на социални услуги		- ПРЧР – отговорна институция МТСП и МЗ; - Държавния бюджет чрез бюджетите на общините след приключване на финансирането на услугите от ПРЧР – отговорни институции МФ и общини;	Предоставяне на услуги в новоизградена инфраструктура – 2025-2027 г.	По данни на АСП към 31.12.2022 г. с финансиране от държавния бюджет функционират социални услуги, както следва: - 247 социални услуги в общността за пълнолетни лица; - 344 социални услуги за резидентна грижа за пълнолетни лица. През 2022 г.: - Открити са нови 51 социални услуги за пълнолетни лица в общността, в т.ч. и от резидентен тип, с общ капацитет 1 020 места. - Увеличен е броят на местата на 7 социални услуги в общността с 91 места. - Закрити са 6 специализирани институции за пълнолетни лица с увреждания, с общ капацитет 360 места, от които 4 са закрити по Проект „Нова дългосрочна грижа за възрастните и хората с увреждания“ и 2 вследствие на

Дейност	Отговорни институции и организации	Участващи организации и структури	Финансиране	Срок за реализация	Напредък/Резултати
					констатирани проблеми от КПИ и АКСУ.
2. Създаване и предоставяне на подкрепящи специализирани социални услуги за лица с увреждания, включително от общността – специализирани социални услуги за информиране и консултиране, застъпничество и посредничество, терапия и рехабилитация, обучение за придобиване на умения, подкрепа за придобиване на трудови умения, дневна грижа в новоизградена инфраструктура.	МТСП, МФ, АСП, общини, частни доставчици на социални услуги	МЗ	- ПРЧР – отговорна институция МТСП; - Държавния бюджет чрез бюджетите на общините след приключване на финансирането на услугите от ПРЧР – отговорни институции МФ и общини.	Предоставяне на услуги в новоизградена инфраструктура – 2025-2027 г.	- 15 от новите 51 социални услуги открити през 2022 г. са подкрепящи специализирани услуги за информиране и консултиране, застъпничество и посредничество, терапия и рехабилитация, обучение за придобиване на умения, подкрепа за придобиване на трудови умения и дневна грижа, предоставяни в дневни центрове за пълнолетни лица с увреждания и с тежки множествени увреждания и в центрове за социална рехабилитация и интеграция. Те са с възможност за подкрепа на 470 потребители.
3. Предоставяне на заместваща грижа в рамките на социалните услуги за резидентна и дневна грижа.	Общини, доставчици на социални услуги		- ПРЧР; - Държавен бюджет; - Общински бюджет.	2025-2027 г.	
4. Специализирани обучения и супервизия на служителите, предоставящи социални и интегрирани здравно-социални услуги – въвеждащи и надграждащи/специализирани	МТСП, МЗ, АСП, общини, доставчици на социални услуги, висши училища в		- ПРЧР; - Държавен бюджет; - Общински бюджет.	2025-2027 г.	

Дейност	Отговорни институции и организации	Участващи организации и структури	Финансиране	Срок за реализация	Напредък/Резултати
обучения и осигуряване на индивидуална и групова супервизия и подкрепа при предоставяне на услугите.	Република България				
Мярка 2: Извеждане на хората, настанени в специализирани институции и осигуряване на адекватна на потребностите им подкрепа за ползване на подходящи социални услуги за резидентна грижа и подкрепящи услуги. Закриване на съществуващи специализирани институции за хора с увреждания (домове за пълнолетни лица с умствена изостаналост, домове за пълнолетни лица с психични разстройства, домове за пълнолетни лица с физически увреждания, домове за пълнолетни лица със сетивни нарушения и домове за пълнолетни лица с деменция)					
1. Създаване и обучение на екипи за: извършване на предварителна оценка на потребностите на всяко лице; проучване на желанията на лицата, настанени в специализираните институции, които предстои да бъдат закрити; психологическо консултиране и подготовка за извеждането им; оценка на специфичните медицински потребности; оценка на нуждата от интензивна подкрепа от специалисти; оценка на социалния им кръг и възможности за реинтеграция в домашна среда и/или ползване на друг вид социална услуга; изготвяне на индивидуални	МТСП, МЗ, ММС, АСП, АКСУ, общини, НПО	Специалисти от лечебни заведения (вкл. държавни психиатрични болници), специалисти от социални услуги, доставчици на социални услуги и НПО, читалища, спортни организации.	- ПРЧР; - Държавен бюджет. *Нормативно регламентираните задължения на институциите, включени като дейности по тази мярка, не се финансират от ПРЧР.	2023-2027 г.	

Дейност	Отговорни институции и организации	Участващи организации и структури	Финансиране	Срок за реализация	Напредък/Резултати
<p>планове за извеждане на лицата, настанени в специализираните институции, които в максимална възможна степен отчитат техните предпочитания, изградени емоционални връзки, характер и особености.</p>					
<p>2. Изготвяне на оценки на потребностите на лицата с увреждания (лица с умствена изостаналост, лица с психични разстройства, лица с физически увреждания, лица със сетивни нарушения и лица с деменция) и планове за извеждането им с препоръки за подкрепата в случай на настаняване в новите услуги за резидентна грижа при съобразяване на желанията и предпочитанията на лицата и предприемане на дейности за тяхното овластяване.</p>	<p>МТСП, МЗ, ММС, АСП, АКСУ, общини, НПО</p>	<p>Специалисти от лечебни заведения (вкл. държавни психиатрични болници), специалисти от социални услуги, доставчици на социални услуги и НПО, читалища, спортни организации.</p>	<p>- ПРЧР; - Държавен бюджет. *Нормативно регламентираны на институциите, включени като дейности по тази мярка, не се финансират от ПРЧР.</p>	<p>2023-2027 г.</p>	
<p>3. Изготвяне на специализирана програма за подготовка за независим живот, съобразена с основните специфики на съответната група хора с</p>	<p>МТСП, МЗ, ММС, АСП, АКСУ, общини, НПО</p>	<p>Специалисти от лечебни заведения (вкл. държавни</p>	<p>- ПРЧР; - Държавен бюджет. *Нормативно регламентираны на</p>	<p>2023-2027 г.</p>	

Дейност	Отговорни институции и организации	Участващи организации и структури	Финансиране	Срок за реализация	Напредък/Резултати
<p>увреждания и съдържаща инструменти и подходи, отговарящи на тяхното когнитивно и психическо ниво на функциониране. Подготовка на екипите по извеждане за реализация на програмата, супервизия на прилагането ѝ и документиране на участието на всеки участник. Провеждане на програма за подготовка за живот в общността с активното участие на всяко едно лице – индивидуална социална работа за подготовка на лицата за извеждане от специализираните институции и планиране на дейностите по фактическото им извеждане.</p>		<p>психиатрични болници), специалисти от социални услуги, доставчици на социални услуги и НПО, читалища, спортни организации.</p>	<p>институциите, включени като дейности по тази мярка, не се финансират от ПРЧР.</p>		
<p>4. Изготвяне на план за закриване на специализираната институция. Съобразяване на водещото значение на спокойното извеждане и превенция на ситуации на административен натиск за извеждане във връзка с планирано закриване.</p>	<p>МТСП, МЗ, ММС, АСП, АКСУ, общини, НПО</p>	<p>Специалисти от лечебни заведения (вкл. държавни психиатрични болници), специалисти от социални услуги,</p>	<p>- ПРЧР; - Държавен бюджет. *Нормативно регламентиращи задължения на институциите, включени като дейности по тази мярка, не се финансират от ПРЧР.</p>	<p>2023-2027 г.</p>	

Дейност	Отговорни институции и организации	Участващи организации и структури	Финансиране	Срок за реализация	Напредък/Резултати
		доставчици на социални услуги и НПО, читалища, спортни организации.			
5. Осигуряване на супервизия (както и клинична супервизия по случай и експертна супервизия за осъществяване на наблюдението, изготвянето на личното досие и личната история) на екипите, ангажирани с оценките и разработването на планове за извеждане на потребителите.	МТСП, МЗ, ММС, АСП, АКСУ, общини, НПО	Специалисти от лечебни заведения (вкл. държавни психиатрични болници), специалисти от социални услуги, доставчици на социални услуги и НПО, читалища, спортни организации.	- ПРЧР; - Държавен бюджет. *Нормативно регламентирани задължения на институциите, включени като дейности по тази мярка, не се финансират от ПРЧР.	2023-2027 г.	
6. Осигуряване на супервизия на служителите, предоставящи социални услуги в специализираните институции, до окончателното им закриване.	МТСП, МЗ, ММС, АСП, АКСУ, общини, НПО	Специалисти от лечебни заведения (вкл. държавни	- ПРЧР; - Държавен бюджет. *Нормативно регламентирани задължения на	2023-2027 г.	

Дейност	Отговорни институции и организации	Участващи организации и структури	Финансиране	Срок за реализация	Напредък/Резултати
Осигуряване на взаимодействие между екипите на специализираните институции и услугите.		психиатрични болници), специалисти от социални услуги, доставчици на социални услуги и НПО, читалища, спортни организации.	институциите, включени като дейности по тази мярка, не се финансират от ПРЧР.		
7. Оценка на потребностите на лица, трайно настанени в държавни психиатрични болници и насочването им към подходящи социални услуги. Подготовка на лицата за извеждане от държавните психиатрични болници.	МТСП, МЗ, ММС, АСП, АКСУ, общини, НПО	Специалисти от лечебни заведения (вкл. държавни психиатрични болници), специалисти от социални услуги, доставчици на социални услуги и НПО, читалища, спортни организации.	- ПРЧР; - Държавен бюджет. *Нормативно регламентирани задължения на институциите, включени като дейности по тази мярка, не се финансират от ПРЧР.	2023-2027 г.	

Дейност	Отговорни институции и организации	Участващи организации и структури	Финансиране	Срок за реализация	Напредък/Резултати
<p>8. Реализиране на проекти от граждански организации и читалища на местно ниво, подпомагащи приемането на деинституционализацията и създаването на услугите за резидентна грижа за изведените от институцията хора. Използване на средствата на културата и изкуството, социалното взаимодействие и общностната работа за изграждане положителни обществени нагласи, подпомагащи процеса на деинституционализация. Реализиране на проекти за културни и спортни дейности в общините, в които са създадени новите услуги за резидентна грижа и подпомагане включването на изведените от институции хора с увреждания с цел подпомагане на тяхното адаптиране и интеграция в обществото чрез достъпа до култура, спорт и развлекателни дейности.</p>	<p>МТСП, МЗ, ММС, АСП, АКСУ, общини, НПО</p>	<p>Специалисти от лечебни заведения (вкл. държавни психиатрични болници), специалисти от социални услуги, доставчици на социални услуги и НПО, читалища, спортни организации.</p>	<p>- ПРЧР; - Държавен бюджет.</p>	<p>2023-2027 г.</p>	
<p>Мярка 3: Реформиране на всички съществуващи домове за стари хора</p>					

Дейност	Отговорни институции и организации	Участващи организации и структури	Финансиране	Срок за реализация	Напредък/Резултати
<p>1. Реформиране на домовете за стари хора чрез предоставяне на социални услуги за резидентна грижа за лица в надтрудоспособна възраст без увреждания в съответствие със стандартите и критериите за качество, определени за тази услуга. Дейностите включват изготвяне и приемане на планове за реформиране на домовете, оценяване и реструктуриране на специализираната среда (материалната база), обзавеждане и оборудване и предоставяне на услугите, закриване на домове за стари хора, за които се установи, че не е възможно да се реформират в съответствие със стандартите за качество на резидентната грижа за възрастни хора в надтрудоспособна възраст.</p>	<p>МТСП, МФ, АСП, АКСУ, общини, доставчици на социални услуги</p>	<p>НПО</p>	<p>- ПВУ; - ПРЧР; - Държавен бюджет след приключване на финансирането от ПРЧР.</p>	<p>2023-2025 г.</p>	<p>Дейността е стартирала. През 2022 г. стартира процеса по подготовка за реформиране на действащите 82 ДСХ, които се финансират от държавния бюджет. Всяка община, на чиято територия функционира ДСХ, изготви и прие План за реформиране на дома.</p>
<p>2. Предоставяне на социални и интегрирани здравно-социални услуги за резидентна грижа за лица в надтрудоспособна възраст без увреждания,</p>	<p>МТСП, МФ, АСП, АКСУ, общини, доставчици на</p>	<p>НПО</p>	<p>- ПВУ; - ПРЧР; - Държавен бюджет след приключване на</p>	<p>2023-2025 г.</p>	

Дейност	Отговорни институции и организации	Участващи организации и структури	Финансиране	Срок за реализация	Напредък/Резултати
<p>включително в невъзможност за самообслужване с потребност от постоянни медицински грижи. Дейностите включват и реструктуриране на специализирана среда на домовете за стари хора, както и организиране на предоставянето на услуги в новоизградените центрове за резидентна грижа за лица в надтрудоспособна възраст без увреждания и за възрастни хора в невъзможност за самообслужване с потребност от постоянни медицински грижи.</p>	<p>социални услуги</p>		<p>финансирането от ПРЧР.</p>		
<p>3. Специализирани обучения и супервизия на служителите, предоставящи социални и интегрирани здравно-социални услуги на хора в надтрудоспособна възраст – въвеждащи и надграждащи/специализирани обучения и осигуряване на индивидуална и групова супервизия и подкрепа при предоставяне на услугите.</p>	<p>МТСП, МФ, АСП, АКСУ, общини, доставчици на социални услуги</p>	<p>НПО</p>	<p>- ПВУ; - ПРЧР; - Държавен бюджет след приключване на финансирането от ПРЧР.</p>	<p>2023-2025 г.</p>	

Дейност	Отговорни институции и организации	Участващи организации и структури	Финансиране	Срок за реализация	Напредък/Резултати
Мярка 4: Осигуряване на подкрепа за лицата с увреждания за придобиване на трудови навици и практики и подкрепа за създаване на умения за участие в заетост					
<p>1. Развитие на модел за подкрепа на лицата с увреждания за придобиване на трудови умения, включително разработване на инструментариум за наблюдение и оценка на напредъка в процеса. Организация на предоставянето на услуги за подкрепа за придобиване на трудови умения, изграждане на специализирана среда, оборудване и обзавеждане на специализираната среда за провеждане на дейности за развитие на трудови умения, разработване на програми за развитие на трудови умения в мобилни условия и модели за взаимодействие и партньорство със социални предприятия и стопански субекти, подпомагане на прехода от услуга към ангажиране в реални работни условия.</p>	<p>МТСП, АЗ, общини, доставчици на социални услуги и НПО</p>	<p>Работодатели, АСП</p>	<p>- ПРЧР; - Държавен бюджет.</p>	<p>2023-2027 г.</p>	

Дейност	Отговорни институции и организации	Участващи организации и структури	Финансиране	Срок за реализация	Напредък/Резултати
2. Осигуряване на подкрепена заетост и защитена заетост за лица с увреждания в партньорство с бизнеса и социални предприятия.	МТСП, АЗ, общини, доставчици на социални услуги и НПО	Работодатели, АСП	- ПРЧР; - Държавен бюджет.	2023-2027 г.	
3. Осигуряване на обучение в реална работна среда чрез менторство и наставничество.	МТСП, АЗ, общини, доставчици на социални услуги и НПО	Работодатели, АСП	- ПРЧР; - Държавен бюджет.	2023-2027 г.	
4. Съдействие за самостоятелна реализация на пазара на труда.	МТСП, АЗ, общини, доставчици на социални услуги и НПО	Работодатели, АСП	- ПРЧР; - Държавен бюджет.	2023-2027 г.	
III. МЕРКИ ЗА ПОВИШАВАНЕ НА ЕФЕКТИВНОСТТА НА СИСТЕМАТА ЗА ДЪЛГОСРОЧНА ГРИЖА					
Мярка 1: Подобряване на планирането на социални услуги и създаване и прилагане на нови стандарти за качество и финансиране					
1. Методическа подкрепа относно прилагането на Наредбата за качеството на социалните услуги.	МТСП, МЗ, АСП, АКСУ, общини	Областни администрации, доставчици на социални услуги	Държавен бюджет – в рамките на утвърдените средства по бюджета на съответните ведомства	2022-2024 г.	Дейността се изпълнява. По данни на АКСУ през 2022 г. е оказана методическа подкрепа на общо 266 доставчика на социални услуги, чрез даването на методически насоки, като след влизането в сила на НКСУ, изпратените до доставчиците писма са 163, в 22 от които са дадени методически насоки към издадени задължителни предписания.

Дейност	Отговорни институции и организации	Участващи организации и структури	Финансиране	Срок за реализация	Напредък/Резултати
2. Разработване на Национална карта на социалните услуги. Подкрепа за извършване на анализите и планирането на социалните и интегрираните здравно-социални услуги.	МТСП, МЗ, АСП, АКСУ, общини	Областни администрации, доставчици на социални услуги	Държавен бюджет – в рамките на утвърдените средства по бюджета на съответните ведомства	2022-2024 г.	Дейността се изпълнява. От страна на АСП: - Изготвена и утвърдена е структура на Анализ на потребностите от социални услуги. - Изготвена и утвърдена е структура на Предложение за планиране на социалните услуги на общинско и областно ниво, които се финансират изцяло или частично от държавния бюджет. - В процес на обобщаване са резултатите от анализите и предложенията на общините и изготвяне на проект на Национална карта на социалните услуги.
3. Разработване на нови стандарти за финансиране на социалните услуги и на интегрираните здравно-социални услуги, делегирана от държавата дейност.	МТСП, МЗ, АСП, АКСУ, общини	Областни администрации, доставчици на социални услуги	Държавен бюджет – в рамките на утвърдените средства по бюджета на съответните ведомства	2022-2024 г.	Дейността ще стартира през 2023 г. Новите стандарти за финансиране на социалните услуги и на интегрираните здравно-социални услуги, делегирана от държавата дейност, ще се разработят след приемане на Националната карта на социалните услуги.
Мярка 2: Осигуряване на обучения, професионална квалификация и супервизия					
1. Провеждане на обучения и допълнителна квалификация на служителите в дирекции „Социално подпомагане“;	МТСП, МЗ, АСП, АКСУ, общини	Всички заинтересовани страни	- ПРЧР; - Държавен бюджет.	постоянен	Дейността се изпълнява. По проект BG05M9OP001-3.021-0001 „За по-добро качество и

Дейност	Отговорни институции и организации	Участващи организации и структури	Финансиране	Срок за реализация	Напредък/Резултати
<p>общините, работещите в социалните услуги и служителите в АКСУ, включваща надграждащи общи и профилирани обучения по отделни теми.</p> <p>Осигуряване на обучения, свързани с прилагането на стандартите и критериите за качеството на социалните услуги, както и с осъществяването на контрола относно тяхното спазване; осъществяване на насочване за ползване на услугите; разработването на програмите за развитие на качеството на социалните услуги и др.</p>					<p>ефективност на социалните услуги в България“:</p> <p>Реализираха се въстъпителни и надграждащи обучения на всички служители на АКСУ, които бяха съобразени с новото законодателство в областта на социалните услуги и по-конкретно с тази уредба, която пряко касае функциите и ангажиментите на Агенцията.</p> <p>През 2022 г. са проведени присъствено двудневни специализирани обучения, свързани с прилагане на стандартите за качеството на социалните услуги, предназначени за служители на доставчиците на социални услуги, в т.ч. общини, като:</p> <ul style="list-style-type: none"> - обхванати са повече от 920 професионалисти от системата на социалните услуги; - обученията са проведени в 16 от 28-те области на България. За началото на 2023 г. са планирани обучения в останалите 12 области, като ще бъдат обучени още около 900 професионалисти от системата

Дейност	Отговорни институции и организации	Участващи организации и структури	Финансиране	Срок за реализация	Напредък/Резултати
					<p>на социалните услуги, с което общият им брой ще достигне 1800 души.</p> <p>По проект BG05M9OP001-3.006-0001 „Повишаване на капацитета на служителите в сферата на закрилата на детето, социалните услуги и социалното подпомагане”, изпълняван от АСП до края на 2022 г. са обучени 1 501 служители от екипи на действащи социални услуги по отношение на изграждане на междусекторни координационни връзки.</p>
<p>2. Осигуряване на периодична супервизия на служителите в дирекции „Социално подпомагане“ и работещите в социалните услуги.</p>	<p>МТСП, МЗ, АСП, АКСУ, общини</p>	<p>Всички заинтересован и страни</p>	<p>- ПРЧР; - Държавен бюджет.</p>	<p>постоянен</p>	<p>Дейността се изпълнява.</p> <p>По проект BG05M9OP001-3.006-0001 „Повишаване на капацитета на служителите в сферата на закрилата на детето, социалните услуги и социалното подпомагане”, изпълняван от АСП:</p> <p>- По Дейност 8 „Специализирана подкрепа и обучения за служителите на АСП (П0 3)“ е проведена обществена поръчка като е подписан договор, който приключи на 30.09.2022 г.</p> <p>За периода 2019 г. – 2022 г. са проведени 6 539 часа</p>

Дейност	Отговорни институции и организации	Участващи организации и структури	Финансиране	Срок за реализация	Напредък/Резултати
					<p>индивидуална супервизия, в която са обхванати 6 539 лица и 1 800 часа групов супервизия, в която са обхванати 4 825 лица.</p> <p>През 2022 г. са проведени 737 часа индивидуална супервизия, в която са обхванати 737 лица и 37,5 часа групов супервизия, обхванати са 85 лица.</p> <p>- По Дейност 6 „Осигуряване на супервизии и консултации за екипи от действащи социални услуги“ през 2022 г. са проведени 12 643 часа и 50 минути индивидуална супервизия и 2 807 часа и 50 минути групов супервизия, обхванати са 11 818 лица.</p>
<p>3. Подобряване на взаимодействието между социалната и здравната система с оглед постигане на практически резултати при предоставянето на качествени и достъпни интегрирани здравно-социални услуги.</p> <p>Разработване и утвърждаване на добри практики и насоки за работа с лица с умствена</p>	<p>МТСП, МЗ, АСП, АКСУ, общини</p>	<p>Всички заинтересовани страни</p>	<p>- ПРЧР; - Държавен бюджет.</p>	<p>постоянен</p>	<p>В рамките на проект BG05M9OP001-3.021-0001 „За добро качество и ефективност на социалните услуги в България“, финансиран по ОПРЧР 2014-2020 г. е изготвен проект на Критерии за анализ на добри практики за високо качество и ефективност на социалните услуги. Критериите предстои да бъдат утвърдени от изпълнителния директор на АКСУ през 2023 г.</p>

Дейност	Отговорни институции и организации	Участващи организации и структури	Финансиране	Срок за реализация	Напредък/Резултати
изостаналост, психични разстройства и деменция. Разработване на методика за осигуряването на постоянно медицинско наблюдение и медицинска грижа в интегрираните здравно-социални услуги за резидентна грижа.					
4. Насърчаване на взаимодействието между социалната и образователната система с цел обезпечаване на професионални кадри.	МТСП, МЗ, АСП, АКСУ, общини	Всички заинтересовани страни	- ПРЧР; - Държавен бюджет.	постоянен	
5. Адаптиране и създаване на организация на дейностите в условията на епидемична ситуация.	Общини и частни доставчици на социални услуги	МТСП, АСП	- ПРЧР – МТСП - От държавния бюджет чрез бюджета на общините след изтичане на срока на финансиране по ПРЧР – отговорни институции МФ и общини.	2022-2027 г.	Дейността е изпълнявана в рамките на различните компоненти на операция „Патронажна грижа +“ по ОПРЧР 2014-2020 г.
Мярка 3: Предоставяне на здравни грижи за нуждаещи се лица с увреждания и възрастни хора в невъзможност за самообслужване					
1. Въвеждане на стимули за общопрактикуващите лекари за обслужване на населени места в	МЗ, НЦОЗА, Медицински университети	МТСП, РЗИ, лечебни заведения	- Държавен бюджет; - ПВУ; - ПРЧР.	2022-2027 г.	Дейността се изпълнява. - Създадени са благоприятни условия за обучение по медицинската специалност Обща

Дейност	Отговорни институции и организации	Участващи организации и структури	Финансиране	Срок за реализация	Напредък/Резултати
отдалечени и труднодостъпни райони.					<p>медицина - през отчетния период приоритетно са утвърдени 65 места за специализанти по Обща медицина, финансирани от държавата;</p> <p>- С НРД е утвърдена Методика за определяне на месечното заплащане за работа в населени места с неблагоприятни условия на изпълнители на първична извънболнична медицинска помощ. Средства за изплащане на месечните възнаграждения на общопрактикуващите лекари са осигурени от НЗОК;</p> <p>- Във връзка с епидемичната обстановка по повод на Ковид 19 и за преодоляване на последиците беше приета допълнително Методика за заплащане на изпълнителите на медицинска помощ за работа при неблагоприятни условия.</p>
2. Разширяване обхвата на дейностите, свързани с профилактика и превенция на социално значими и приоритетни за страната заболявания.	МЗ, НЦОЗА, Медицински университети	МТСП, РЗИ, лечебни заведения	- Държавен бюджет; - ПВУ.	2022-2027 г.	<p>Дейността се изпълнява.</p> <p>- в рамките на пакета за профилактичните прегледи, заплащани от НЗОК са включени допълнителни клинично-</p>

Дейност	Отговорни институции и организации	Участващи организации и структури	Финансиране	Срок за реализация	Напредък/Резултати
					<p>лабораторни и лабораторни изследвания;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Въведено е и профилактично ехографско изследване на млечните жлези при жени на възраст 30-50 г.; - При лица с рискови фактори за развитие на злокачествено новообразование на ректосигмоидалната област е включено изследване на фекален калпротектин, веднъж на 2 години; - За бременните жени са включени два допълнителни ехографски прегледа по време на бременността, изследване за хепатит С в изпълнение на Националната програма за превенция и контрол на вирусни хепатити в Република България за периода 2021-2025 г., както и ехография за фетална морфология във връзка с провеждане на биохимичен скрининг.
3. Осигуряване на капацитет и стимулиране развитието на продължителното лечение и дългосрочните грижи	МЗ, НЦОЗА, Медицински университети	МТСП, РЗИ, лечебни заведения	- Държавен бюджет; - ПВУ	2022-2027 г.	<p>Дейността се изпълнява.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Разкрити са две нови структури за осъществяване на продължително лечение по хирургични и

Класификация на информацията
Ниво 0, TLP-WHITE

Дейност	Отговорни институции и организации	Участващи организации и структури	Финансиране	Срок за реализация	Напредък/Резултати
предоставяни в лечебните заведения.					ортопедични заболявания и за палиативни грижи; - Разкрита е една нова специализирана болница за продължително лечение и рехабилитация в гр. София.
4. Повишаване капацитета на медицински и немедицински специалисти за предоставяне на здравни и интегрирани здравно-социални услуги.	МЗ, НЦОЗА, Медицински университети	МТСП, РЗИ, лечебни заведения	- Държавен бюджет; - ПВУ; - ПРЧР.	2022-2027 г.	Дейността се изпълнява. - Със заповед на министъра на здравеопазването е възложено извършването на оценка на потребностите на населението (общо и хоспитализирани в психиатрични стационари) от психично-здравни услуги, с оглед Планиране на предстоящите мерки за повишаване на капацитета на медицински и немедицински специалисти.
5. Разработване на обучителни и рехабилитационни програми в помощ на социалните работници, обслужващи лица с различни видове психични разстройства в напреднала възраст.	МЗ, НЦОЗА, Медицински университети	МТСП, РЗИ, лечебни заведения	- Държавен бюджет; - ПВУ, ПРЧР	2022-2027 г.	Дейността се изпълнява. - Със заповед на министъра на здравеопазването е възложено извършването на оценка на потребностите на населението (общо и хоспитализирани в психиатрични стационари) от психично-здравни услуги, с оглед планирани на обучителни и рехабилитационни програми в помощ на социалните работници,

Дейност	Отговорни институции и организации	Участващи организации и структури	Финансиране	Срок за реализация	Напредък/Резултати
					обслужващи лица с различни видове психични разстройства в напреднала възраст.
6. Разработване на ръководство за превенция и ранна диагноза на деменция с интердисциплинарно участие на различни специалисти.	МЗ, НЦОЗА, Медицински университети	МТСП, РЗИ, лечебни заведения	- Държавен бюджет; - ПВУ.	2022-2027 г.	Дейността се изпълнява. - Със заповед на министъра на здравеопазването е възложено извършването на оценка на потребностите на населението (общо и хоспитализирани в психиатрични стационари) от психично-здравни услуги и тяхното предоставяне на териториално ниво и изготвяне на анализ на броя на възрастните и децата, нуждаещи се от специализирани социални услуги, за да се определи броят и териториалното разпределение на услугите по общини, както и броят на специалистите, които да бъдат ангажирани.
7. Разработване на Национална стратегия за гериатрична грижа и остаряване в добро здраве в Република България 2021-2030 г.	МЗ, НЦОЗА, Медицински университети	МТСП, РЗИ, лечебни заведения	- Държавен бюджет; - ПВУ.	2022-2027 г.	Дейността се изпълнява. - В изпълнение на заповед на министъра на здравеопазването е изготвен проект на Национална стратегия за гериатрична грижа и остаряване в добро здраве и План за действие към нея, които са в процес на оперативна подготовка.

Дейност	Отговорни институции и организации	Участващи организации и структури	Финансиране	Срок за реализация	Напредък/Резултати
Мярка 4: Анализирани и пилотирани на добри практики и модели за работа с лица с увреждания и възрастни хора					
1. Проучване на добри практики/програми (в европейски и национален контекст) за мобилизиране на местните ресурси за работа с лица с увреждания и възрастни хора – работа с лични истории, менторство и местен активизъм, екипи за местна координация (local area coordination), доброволчество.	Общини, райони на общини, частни доставчици на социални услуги	МТСП, МФ, АСП	- ПРЧР; - други програми и проекти;	2022-2027 г.	Дейността ще стартира на по-късен етап – през 2023-2024 г. В рамките на проект BG05M9OP001-3.021-0001 „За по-добро качество и ефективност на социалните услуги в България“, финансиран по ОПРЧР 2014-2020 г. е изготвен проект на Критерии за анализ на добри практики за високо качество и ефективност на социалните услуги. Критериите предстои да бъдат утвърдени от изпълнителния директор на АКСУ през 2023 г.
2. Моделиране и прилагане на програми за мобилизиране на местните ресурси за навременна подкрепа.	Общини, райони на общини, частни доставчици на социални услуги	МТСП, МФ, АСП	- ПРЧР; - други програми и проекти.	2022-2027 г.	Дейността ще стартира на по-късен етап – през 2023-2024 г.
3. Подготовка на местни екипи (членове на семейства, ментори, местни активисти, екипи за местна координация, доброволци, др.) за пряка работа с хора в риск от социално изключване(разпознаване, личен контакт, изграждане на	Общини, райони на общини, частни доставчици на социални услуги	МТСП, МФ, АСП	- ПРЧР; - други програми и проекти.	2022-2027 г.	Дейността ще стартира на по-късен етап – през 2023-2024 г.

Дейност	Отговорни институции и организации	Участващи организации и структури	Финансиране	Срок за реализация	Напредък/Резултати
<p>доверие, проучване на ресурсите, изграждане на мрежа за подкрепа, предоставяне на пряка подкрепа и др.) за работа с хора, зависими от услуги и без подкрепа в близката среда, както и за хора в преход от институционална грижа към услуги в общността.</p>					
<p>4. Популяризиране на програмите за мобилизиране на местните ресурси чрез споделяне на опит и научените уроци.</p>	<p>Общини, райони на общини, частни доставчици на социални услуги</p>	<p>МТСП, МФ, АСП</p>	<p>- ПРЧР; - други програми и проекти.</p>	<p>2022-2027 г.</p>	<p>Дейността ще стартира на по-късен етап – през 2023-2024 г.</p>
<p>5. Пилотиране на иновативни подходи за подкрепа за независим живот на хората с увреждания от типа „организация на споделено живеене“ за преодоляване на затрудненията на лицата за социално включване с фокус върху лицата с увреждания, които нямат определена чужда помощ или статут на човек с трайно увреждане от органите на медицинската експертиза</p>	<p>Общини, райони на общини, частни доставчици на социални услуги</p>	<p>МТСП, МФ, АСП</p>	<p>- ПРЧР; - други програми и проекти.</p>	<p>2022-2027 г.</p>	<p>Дейността ще стартира на по-късен етап – през 2023-2024 г.</p>

Дейност	Отговорни институции и организации	Участващи организации и структури	Финансиране	Срок за реализация	Напредък/Резултати
или не са освидетелствани от тях.					
6. Пилотиране на иновативни подходи за подкрепа за независим живот на хората с увреждания от типа „активна грижа“ за преодоляване на затрудненията на лицата за социално включване с фокус и върху лицата с увреждания, които не са освидетелствани от органите на медицинската експертиза.	Общини, райони на общини, частни доставчици на социални услуги	МТСП, МФ, АСП	- ПРЧР; - други програми и проекти.	2022-2027 г.	Дейността ще стартира на по-късен етап – през 2023-2024 г.
7. Насърчаване на междусекторното взаимодействие и интегрираното предоставяне на услугите, както и интегрирания подход при взаимодействие между различни услуги, което включва изработване на алгоритми за съвместно действие и тяхното реализиране, идентифициране на заинтересованите страни в различни сектори и в общността, изграждане на мрежи, включително за взаимопомощ, повишаване на	Общини, райони на общини, частни доставчици на социални услуги	МТСП, МФ, АСП	- ПРЧР; - други програми и проекти.	2022-2027 г.	Дейността ще стартира на по-късен етап – през 2023-2024 г.

Дейност	Отговорни институции и организации	Участващи организации и структури	Финансиране	Срок за реализация	Напредък/Резултати
доверието между секторите и услугите, изработване на инструменти за координация (подход за съвместно планиране, обмен на информация, взаимодействие по случай), съвместни обучения и клинична супервизия по случай и др.					
Мярка 5: Повишаване на капацитета на общините, структурите на АСП и частните доставчици за прилагане на политиката в областта на социалните услуги					
1. Подобряване на капацитета на АСП и териториалните ѝ структури за оценка на потребностите от социални услуги, планиране, създаване, предоставяне и развитие на социалните услуги.	АСП, АКСУ, общини и частни доставчици на социални услуги	МТСП	ПРЧР	2022-2027 г.	Дейността ще стартира през 2023 г. През 2022 г. на УО на ПРЧР е предложена операция за укрепване на капацитета на АСП, която е одобрена на КН на ПРЧР и е планирана за обявяване през 2023 г.
2. Повишаване на капацитета на АСП за разработване и актуализиране на стандартите за финансиране на социалните услуги и на размера на таксите за тяхното ползване.	АСП, АКСУ, общини и частни доставчици на социални услуги	МТСП	ПРЧР	2022-2027 г.	Дейността ще стартира през 2023 г. През 2022 г. на УО на ПРЧР е предложена операция за укрепване на капацитета на АСП, която е одобрена на КН на ПРЧР и е планирана за обявяване през 2023 г.
3. Подобряване на капацитета на АСП, териториалните ѝ структури, общините и други доставчици на социални услуги	АСП, АКСУ, общини и частни доставчици на	МТСП	ПРЧР	2022-2027 г.	Дейността ще стартира през 2023 г. През 2022 г. на УО на ПРЧР е предложена операция за укрепване на капацитета на АСП, която е

Дейност	Отговорни институции и организации	Участващи организации и структури	Финансиране	Срок за реализация	Напредък/Резултати
за работа с интегрираната информационна система на агенцията.	социални услуги				одобрена на КН на ПРЧР и е планирана за обявяване през 2023 г.
4. Подобряване на капацитета на общините за планиране и създаване на социални услуги.	АСП, АКСУ, общини и частни доставчици на социални услуги	МТСП	ПРЧР	2022-2027 г.	Дейността е стартирала. На 12.10.2022 г. беше обявена операция „Укрепване на общинския капацитет“ с бюджет от 25 млн. лв. и кандидати общините в Република България. Процедурата цели реформиране на системата на социалните услуги за интегрирана подкрепа в общините. Сключени са 171 договора на стойност почти 20 млн. лв.
5. Подобряване на капацитета на доставчиците за предоставяне на социални и интегрирани здравно-социални услуги.	АСП, АКСУ, общини и частни доставчици на социални услуги	МТСП	ПРЧР	2022-2027 г.	Дейността ще стартира на по-късен етап – 2023-2024 г.
6. Подобряване на капацитета на доставчиците за прилагане на стандартите и критериите за качество на социалните и интегрираните здравно-социални услуги.	АСП, АКСУ, общини и частни доставчици на социални услуги	МТСП	ПРЧР	2022-2027 г.	На 12.10.2022 г. беше обявена операция „Укрепване на общинския капацитет“ с бюджет от 25 млн. лв. и кандидати общините в Република България. Процедурата цели реформиране на системата на социалните услуги за интегрирана подкрепа в общините.

Дейност	Отговорни институции и организации	Участващи организации и структури	Финансиране	Срок за реализация	Напредък/Резултати
					Сключени са 171 договора на стойност почти 20 млн. лв.
7. Реализиране на дейности за дигитализация и цифровизация на работните процеси в системата на социалните услуги.	АСП, АКСУ, общини и частни доставчици на социални услуги	МТСП	ПРЧР	2022-2027 г.	На 12.10.2022 г. беше обявена операция „Укрепване на общинския капацитет“ с бюджет от 25 млн. лв. и кандидати общините в Република България. Процедурата цели реформиране на системата на социалните услуги за интегрирана подкрепа в общините. Сключени са 171 договора на стойност почти 20 млн. лв.
8. Подобряване на капацитета на АКСУ за изпълнение на възложените й функции по ЗСУ.	АСП, АКСУ, общини и частни доставчици на социални услуги	МТСП	ПРЧР	2022-2027 г.	Дейността ще стартира на по-късен етап – през 2023-2024 г. През 2022 г. на УО на ПРЧР е предложена операция за укрепване на капацитета на АКСУ, която все още не е предложена за одобрение от КН на ПРЧР.
9. Стимулиране на междуобщинското сътрудничество и разширяването на параметрите на междуобщинското взаимодействие, включително с реализиране на междусекторни партньорства за интегрирано предоставяне на услуги.	АСП, АКСУ, общини и частни доставчици на социални услуги	МТСП	ПРЧР	2022-2027 г.	На 12.10.2022 г. беше обявена операция „Укрепване на общинския капацитет“ с бюджет от 25 млн. лв. и кандидати общините в Република България. Процедурата цели реформиране на системата на социалните услуги за интегрирана подкрепа в общините. Сключени са 171 договора на стойност почти 20 млн. лв.

Дейност	Отговорни институции и организации	Участващи организации и структури	Финансиране	Срок за реализация	Напредък/Резултати
10. Популяризиране на ЗСУ и възможностите, които дава в подкрепата на хората с увреждания, и за осигуряването на дългосрочна грижа – организация на семинари и обучения, конференции и дискуссионни срещи, публикуване на ръководства и насоки по прилагането на съдържанието и нормативната рамка на ЗСУ и останалите подзаконовни нормативни актове. Обхващане на всички представители на системата и подобряване на системните връзки и отношения, диалога между институции и доставчици и взаимодействието в подкрепа на хората с увреждания.	АСП, АКСУ, общини и частни доставчици на социални услуги	МТСП	ПРЧР	2022-2027 г.	На 12.10.2022 г. беше обявена операция „Укрепване на общинския капацитет“ с бюджет от 25 млн. лв. и кандидати общините в Република България. Процедурата цели реформиране на системата на социалните услуги за интегрирана подкрепа в общините. Сключени са 171 договора на стойност почти 20 млн. лв.
III. МЕРКИ ЗА ИЗГРАЖДАНЕ НА НЕОБХОДИМАТА ИНФРАСТРУКТУРА ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА СОЦИАЛНИ И ИНТЕГРИРАНИ ЗДРАВНО-СОЦИАЛНИ УСЛУГИ ЗА ЛИЦА С УВРЕЖДАНЯ И ВЪЗРАСТНИ ХОРА В НАДТРУДОСПОСОБНА ВЪЗРАСТ И/ИЛИ В НЕВЪЗМОЖНОСТ ЗА САМООБСЛУЖВАНЕ					
Мярка 1: Реформиране на домовете за стари хора в съответствие със стандартите за качество на резидентната грижа за възрастни хора					
1. Реконструкция, основен ремонт, преустройство,	МТСП, АСП, общини	МТСП, АКСУ,	ПВУ	2022-2025 г.	Дейността е стартирала.

Дейност	Отговорни институции и организации	Участващи организации и структури	Финансиране	Срок за реализация	Напредък/Резултати
<p>енергийна ефективност, саниране и обновяване на оборудване и обзавеждане на съществуващ сграден фонд на ДСХ.</p>		<p>общини – по отношение на определянето на функционалните характеристики на сградите</p>			<p>- Разработени са Функционални изисквания по отношение на материално-техническата база на услугата резидентна грижа за възрастни хора в надтрудоспособна възраст с оглед реформирането на ДСХ; - През м. декември 2022 г. беше отворен за кандидатстване подкомпонент 1.2 (Процедура BG-RRP-11.010 – Извършване на строителни дейности и доставка на оборудване и обзавеждане с оглед реформиране на съществуващите ДСХ) по Проект ПЗ9; - Проведен уебинар през платформата ZOOM на 14.12.2022 г. за разяснения по кандидатстването на общините по процедурата; - Проведени допълнителни индивидуални консултации (присъствено или онлайн през ZOOM) с повече от 25 общини; -</p>
Мярка 2: Създаване на нови услуги за резидентна грижа за възрастни хора					
<p>1. Ново строителство, реконструкция, основен ремонт, преустройство, енергийна</p>	<p>МТСП, АСП, АКСУ, общини</p>	<p>МТСП, АКСУ, общини – по</p>	<p>ППР</p>	<p>2022-2026 г.</p>	<p>Дейността ще стартира на по-късен етап през 2023 г., тъй като Решението на Европейската</p>

Дейност	Отговорни институции и организации	Участващи организации и структури	Финансиране	Срок за реализация	Напредък/Резултати
ефективност, саниране на съществуващ сграден фонд и закупуване на оборудване и обзавеждане.		отношение на определянето на функционалните характеристики на сградите			комисия за одобряване на ПРР за периода 2021-2027 г. е от м. декември 2022 г.
Мярка 3: Изграждане и оборудване на нови социални и интегрирани здравно-социални услуги за резидентна грижа и подкрепящи специализирани социални услуги за лица с увреждания					
Мярка 3.1: Изграждане и оборудване на нови социални услуги за резидентна грижа за пълнолетни лица с увреждания					
1. Ново строителство, реконструкция, основен ремонт, преустройство, енергийна ефективност, саниране на съществуващ сграден фонд и закупуване на оборудване и обзавеждане.	МТСП, АСП, общини	МТСП, АКСУ, общини – по отношение на определянето на функционалните характеристики на сградите	ПВУ	2022-2026 г.	Дейността ще стартира на по-късен етап – през 2023 г.
Мярка 3.2: Изграждане и оборудване на нови подкрепящи специализирани социални услуги за пълнолетни лица с увреждания					
1. Ново строителство, реконструкция, основен ремонт, преустройство, енергийна ефективност, саниране на съществуващ сграден фонд и закупуване на оборудване и обзавеждане.	МТСП, АСП, общини	МТСП, АКСУ, общини – по отношение на определянето на функционалните	ПВУ	2022-2026 г.	Дейността ще стартира на по-късен етап – през 2023 г.

Дейност	Отговорни институции и организации	Участващи организации и структури	Финансиране	Срок за реализация	Напредък/Резултати
		характеристики на сградите			
Мярка 3.3: Изграждане и оборудване на нови интегрирани здравно-социални услуги за резидентна грижа за пълнолетни лица					
1. Ново строителство, реконструкция, основен ремонт, преустройство, енергийна ефективност, саниране на съществуващ сграден фонд и закупуване на оборудване и обзавеждане.	МТСП, МЗ, АСП, общини	МТСП, МЗ, АКСУ, общини – по отношение на определянето на функционалните характеристики на сградите	ППР	2022-2026 г.	Дейността ще стартира на по-късен етап – през 2023 г., тъй като Решението на Европейската комисия за одобряване на ППР за периода 2021-2027 г. е от м. декември 2022 г.
Мярка 4: Създаване на друг тип услуги (за спешно настаняване, консултативни услуги и др.) и подобряване на средата в съществуващи услуги, включително и интегрирани услуги					
Мярка 4.1: Създаване на нови услуги за спешно настаняване и осигуряване на подслон в кризисна ситуация					
1. Ново строителство, реконструкция, основен ремонт, преустройство, мерки за осигуряване на достъпна среда, енергийна ефективности закупуване на оборудване и обзавеждане.	МТСП, АСП, общини	МТСП, АКСУ, общини – по отношение на определянето на функционалните характеристики на сградите	ППР	2022-2026 г.	Към 31.12.2022 г. функционират: - 8 Кризисни центрове за лица; - 13 Центъра за временно настаняване; - 1 Приют. - През 2022 г. е открит 1 Център за временно настаняване, с капацитет 20 потребители. Дейностите, свързани със строителството на нови услуги ще стартира на по-късен етап през 2023 г., тъй като Решението на Европейската комисия за

Дейност	Отговорни институции и организации	Участващи организации и структури	Финансиране	Срок за реализация	Напредък/Резултати
					одобряване на ПРР за периода 2021-2027 г. е от м. декември 2022 г.
Мярка 4.2: Повишаване на енергийната ефективност на социалната инфраструктура за предоставяне на социални услуги, делегирана от държавата дейност					
1. Основен ремонт, вътрешни ремонти, преустройство, енергийна ефективност, мерки за осигуряване на достъпна среда и закупуване на оборудване и обзавеждане.	МТСП, АСП, общини	МТСП, АКСУ, общини – по отношение на определянето на функционалните характеристики на сградите	ПВУ	2022-2026 г.	Дейността ще стартира на по-късен етап – през 2023 г. Планирано в началото на 2023 г. да се отвори за кандидатстване Подкомпонент 2 (BG-RRP-11.011 – Повишаване на енергийната ефективност на социалната инфраструктура за предоставяне на социални услуги, делегирана от държавата дейност) на Проект П39